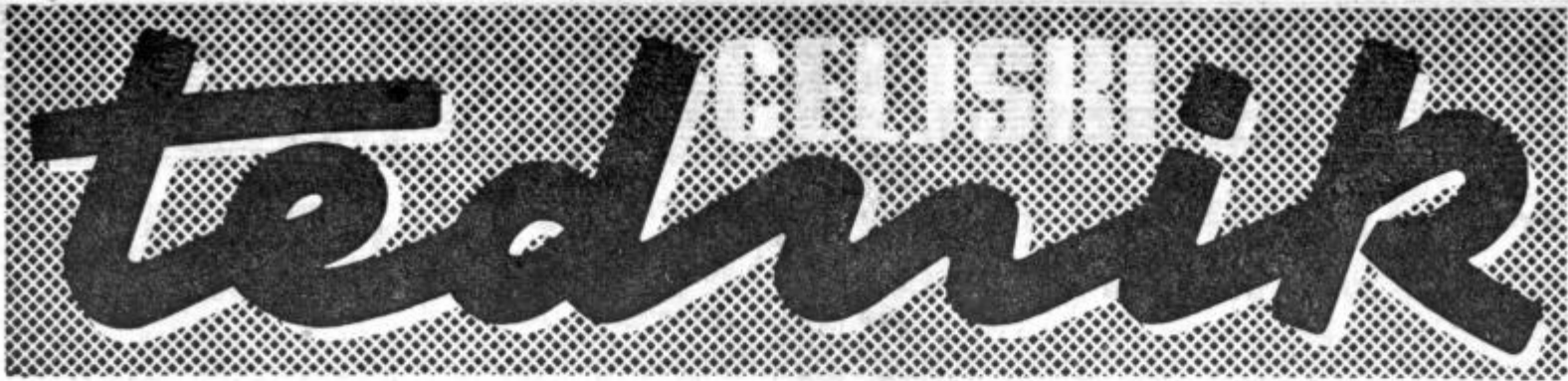

CELJE, 27. maja 1960
Leto X., šte. 21
GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE
DELOVNEGA LJUDSTVA
OKRAJA CELJE
LIST IZDAJA IN TISKA
CASOPISNO PODJETJE
»CELJSKI TISK«
DIREKTOR IVAN MELIK-GOJMIČ
UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR
ODGOVORNI UREDNIK
TONE MASLO

POSJET POLITICNIH DELAVCEV V CELJSKI OBČINI

Pomoč kmetijskim organizacijam, da bodo izboljšale svoje delo

Pred dnevi je bil pod vodstvom sekretarja Občinskega komiteja ZKS v Celju Toneta Skoka razširjen plenem občinskega komiteja ZKS, občinskega odbora SZDL in predsedstva občinskega sindikata sveta. Na plenum so bili povabljeni tudi sekretarji osnovnih organizacij Zveze komunistov s področja celjske občine.

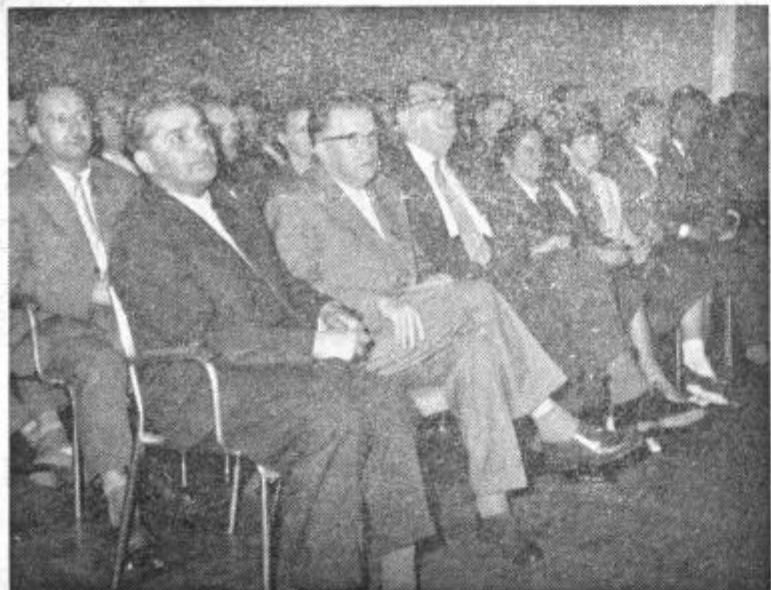
Plenum s tako veliko udeležbo je bil sklican zaradi tega, ker bodo kmalu v obrobni predelki celjske občine zbori volivcev, na katerih bodo obravnavali problematiko v kmetijstvu, davčno politiko v letošnjem letu in kmečko zdravstveno zavarovanje. Prav o teh stvareh pa je razpravljala tudi plenem.

Predsednik celjske občine Franc Rupret je govoril o kmetijskih vprašanjih na področju celjske občine ter poudaril, da kmetijska gospodarstva in kmetijske zadruge lani niso gospodarile najbolje. To se posebej veča za Kmetijsko posestvo Lava in Vojnik. Temu so bili krivi nekateri objektivni razlogi, kot je slab lanskeletni pridelek hmelja, kar so zlasti močno občutili zadržniki v Strmcu. Vendar je vrsta pomanjkljivosti in tudi napak, da so bili lani doseženi dokaj slabi proizvodni uspehi. Na Kmetijskih gospodarstvih Lava in Vojnik je bila vzrok temu nenačrtovana proizvodnja brez dobro pretehtanih finančnih izračunov, še bolj pa zelo pomanjkljiva evidenca, ki jo mora imeti vsako dobro gospodarstvo. Pri teh posestvih so sicer tudi težave, saj razpolagajo večinoma s sezonsko delovno silo, ki se zelo pogosto menja, hkrati pa ni niti najnujnejših stanovanj za uslužbence in delavce, čeprav imata obe posesti nekaj lastnih stanovanjskih hiš, v katerih pa stanujejo delavci, ki so zaposleni v industriji. Občinski ljudski odbor bo moral združenemu Kmetijskemu gospodarstvu Celje pomagati, da se bo izveleklo iz težav in začelo rentabilno proizvajati večje količine pridelkov za celjski trg, ki je vedno bolj zahteven. Razen tega se bodo morali tudi vsi forumi v občini in še posebej politične organizacije v lastnih kolektivnih zavetih, da se bodo notranji odnosi, storilnost in organiza-

cija dela izboljšali. Socialistična zveza v občini pa bo morala mobilizirati vse sile, da se bodo vsebinsko okrepili krajevni odbori in združni sveti ter da se bodo akcijski programi po zadrukah začeli v praksi tudi izvajati. Tudi občinski odbor, še posebej pa zbor proizvajalcev bo moral auditi kmetijskim organizacijam večjo pomoč. Doselej so bili namreč strokovnjaki in organizatorji proizvodnje po kmetijskih zadrukah predvsem usmerjeni na sodelovanje s poslovnim in združno zvezo, medtem ko tega sodelovanja med združnimi organizacijami in občino ni bilo čutiti dovolj.

Podpredsednik celjske občine Beno Krivec je govoril o letošnji davčni politiki, ki bo glede globalne vsote davkov približno enaka kot lani. V notranji strukturi pa bo nekaj sprememb. Kmečki davkoplačevalci prvih štirih skupin bodo imeli nekaj višje davke, ostali pa enake ali nižje. Nekaj višji davki pa bodo tudi pri kmetovalcih, ki imajo večje komplekse gozdnih površin.

Tovarišica Ljuba Skrljeva je na kraju govorila tudi o pomenu in važnosti kmečkega zdravstvenega zavarovanja, ki se od 1. aprila že izvaja. Doselej je od skupnega števila 1941 kmečkih družin v celjski občini z 8043 družinskimi člani zavarovanih 2554 kmečkih zavarovancev.

Zaključnih festivalskih prireditev v nedeljo so se udeležili tudi najvišji zvezni, republiški in okrajni politični predstavniki, med njimi Franc Leskošek-Luka, Miha Marinko s soprogo, Stane Kavčič, Viktor Avbelj in Tomo Brejc. (Obe sliki s festivalskih prireditev je posnel Fotolik, Celje)

POPOLN USPEH MLADINSKEGA PEVSKEGA FESTIVALA V CELJU

Le poj mladina, poj...

V TREH DNEH JE NA ODRU VELIKE DVORANE NARODNEGA DOMA NASTOPILO DVAINTRIDESET MLADINSKIH ZBOROV IZ VSEH PREDELAV NAŠE DRŽAVE IN ZAMEJSTVA

Tri dni je odmevala v veliki dvorani Narodnega doma pesem. Tri dni so mladi ljudje iz vseh koncev in krajev naše ožje in širše domovine stopali na oder lepo okrašene dvorane, se predstavljali hvaležnemu občinstvu in s pesmijo na ustih slavili velik praznik — dan mladosti. Prišli pa so tudi bratje iz zamejstva...

Pela je mladina in z njo vred vse Celje... Mladinski pevski festival je zdaj končan; ostali pa so spomini, nepozabni vtisi in obilo izkušenj za nadaljnje delo.

Tri dni je v Celju vrelo od mladostnega razpoloženja... Celje v maju, mladostno Celje.

Medtem, ko so eni prihajali v pričakovanju nečesa velikega, so ga drugi zapuščali s težkim srcem, pa vendar v upanju — navdneje drugo leto.

Mladinski pevski festival je uspel in dosegel svoj namen. Znova je prebudil mlada srca in jim nall polno čašo ljubezni do pesmi. Kdor ljubi glasbo, kdor poje, ne more biti slab... Celjski mladinski pevski festival pa je dosegel še nekaj več — še bolj je povezal mlade ljudi vseh narodnosti naše države v en sam uglašen in uglašen zbor. Tu ni disharmonije; veže ga bratska ljubezen, veže ga en akord...

Skupna setev - bogata žetev

Prireditve mladinskega pevskega festivala v Celju so se začele že v četrtek, 19. maja popoldne, ko je podpredsednik festivalskega odbora Boris Ferlinc odprl v prostorih Mestnega muzeja razstavo mladinske glasbene literature in dela mladinskih pevskih zborov. Razstava je

vzbudila veliko zanimanja; njena izredna vrednost pa se je pokazala predvsem v tem, da je dala osnovo za nadaljnje in bolj sistematično proučevanje mladinske zborovske ustvarjalnosti. Sicer pa je dovolj nazorno prikazala razvoj mladinske glasbene literature od 16. do 20. stoletja.

Isti dan zvečer je na čast festivala pripravil tudi mladinski zbor »France Prešeren« pod vodstvom Jurčeta Vrežeta celovečerni koncert.

Prvih dvanajst zborov pa se je predstavilo v petek popoldne. To so bili slovenski mladinski zbori, ki so morali iti skozi rešeto občinskih in okrajnih revij. Bili so torej izbrani med izbranimi, najboljši med najboljšimi. Tako so nastopili: zbor osnovne šole »Majda Vrhovnik« iz Ljubljane, mladinski zbor osnovne šole »Bratov Polančičev« iz Maribora, zbor osnovne šole »Ivan Cankar« prav tako iz Maribora, mladi pevci osnovne šole »Stane Zagare« iz Kranja, mladinski zbor prve osnovne šole iz Vidma-Krškega, mladi pevci osnovne šole iz Idrije, zbor »Silvira Tomazini« iz Gornje Radgone, mladinski zbor iz Kamnika, zbor »Miran Jarc« iz Ljubljane, mladinski zbor osnovne šole iz Sežane ter za konec revije prvega dne še mladinski zbor osnovne šole iz Smarja pri Jelšah ter zbor druge osnovne šole iz Celja. Zbirja, ki so jo sestavljali Dušan Plavša, Marjan Zuber, dr. Danilo Svara, Peter Lipar in Boris Ferlinc je imela težko delo, saj je morala med vsemi temi biseri izbrati le en zbor za zaključni, zvezni nastop. Strokovnjaki so se

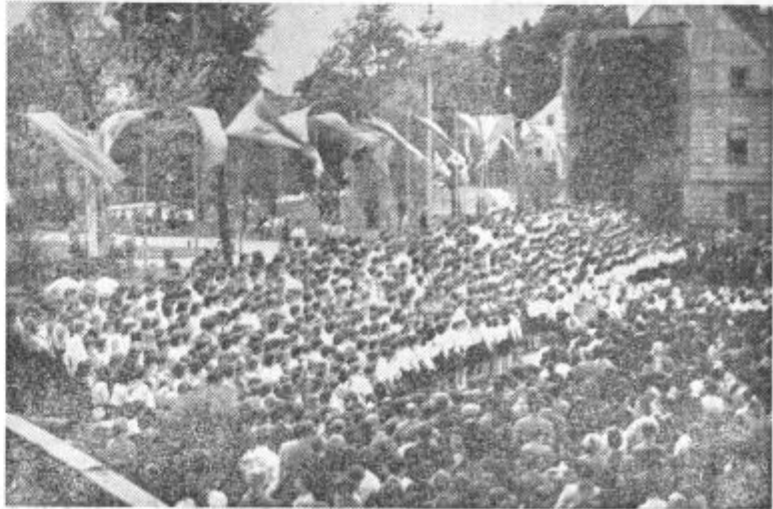
odločili za ljubljanski zbor »Majda Vrhovnik«, ki ga vodi Miro Kokol.

Prvo revijo mladinskih zborov v okviru celjskega festivala so začeli mladi pevci iz gimnazije, za njimi pa je festival odprl predsednik Okrajnega sveta Svobod in prosvetnih društev ter predsednik prireditvenega odbora ANDREJ SVETEK. Ko je pozdravil mlade pevce in vse goste, ki so se že ta dan zbrali v veliki dvorani Narodnega doma, med njimi Franc Leskošek-Luka, Vida Tomšič, Viktor Avbelj, Leopold Kresc, Slavko Zlatič in drugi, je dejal: Celje je presrečno, ko vidi, da je skupna setev nešteti požrtvovalnih

in predanih tovarišev in tovarišic po kulturnih, mladinskih, političnih organizacijah ter šolah in zborih dala bogato žetev. Pravilna, napredna, socialistična vzgoja in velika ljubezen do mladega rodu sta doprinesli, da se danes veselimo lepih glasbenih uspehov.

Zatem sta s približno enakimi besedami pozdravila mlade pevce in njihove učitelje predsednik ljudskega odbora celjske občine FRANC RUPRET ter tajnik republiškega sveta Svobod in prosvetnih društev Slovenije VINKO TRINKAUS.

(Nadaljevanje na 2. strani)

DVA TISOČ MLADIH PEVCEV NA MANIFESTATIVNEM NASTOPU

V soboto popoldne je bil na trgu pred spomenikom NOB na Slandrovem trgu velik manifestativni nastop združenih mladinskih pevskih zborov ob spremljavi mladinske godbe na pihala iz Velenja. V celoti je nastopilo nad dva tisoč mladih pevcev. Tu je mladini in več tisočglavi množici spregovoril sekretar Okrajnega komiteja Zveze komunistov Franc Simonič. Ko je na začetku govora pozdravil goste in mlade pevce ter ko je izrekel prepričanje in željo, da bi vsakoletni mladinski pevski festival, predvsem pa skrbne priprave nanj, v največji meri pripomogle k uresničitvi skupnih težav in nalog, da bi kultura postajala vedno bolj last vseh naših delovnih ljudi in še zlasti mladine, je med drugim dejal:

Svojo moč, ki nam je tako potrebna, svojo enotnost in socialistično bratstvo znotraj naše domovine ter preko njenih meja bomo utrjevali tudi s pesmijo, neprisljano, s čustvi in razumom. Nepozabni so primeri iskrenih, toplih in trajnih vezi, ki so jih mladi ljudje Celja in njihovi starši navezali z mladimi ljudmi in njihovimi starši širom po naši domovini, prav preko skupnih pevskih nastopov...

Letošnje priprave na festival, posebno izredno široko razvejano, sistematično in požrtvovalno delo v merilu občin in pozneje nastopi v merilu okrajev, so že uspešno razbijale ožino in terjale organizirano dejavnost. Vsekakor se je prvič na Slovenskem zgodilo, da je preko 600 mladinskih zborov s približno 40.000 pevci organizirano in sistematično vadilo in nastopalo. S tem je bilo opravljeno veliko in izredno koristno delo, dosežen je bil uspeh, ki je vreden vsega priznanja in pohvale. To še posebej velja za organizatorje, pevovodje in glasbenike. Za vse te pa je uspeh največje priznanje, nova spodbuda in še odgovornejša naloga za bodoče.

Za dan mladosti, za konec šolskega leta in še posebej za rojstni dan dragega tovariša Tita, bi si težko zamislili lepšo, bolj iskreno in prščno ter bolj vzgojno prireditev kot je ta. Vsi ti napor, ki jih vlagamo in jih bomo vlagali tudi v bodoče za vsestranski napredek domovine in rast naših ljudi, pa nam jamčijo, da bo vedno bolj, po vsej svoji vsebini postajala resnica ne samo, da je lepo biti v naši domovini mlad, temveč, da je lepo biti v naši domovini človek v polnem pomenu te

besede, da je najlepše biti aktiven in polnopraven član socialistične skupnosti.

Ostali del sporeda so izpopolnili nastopi združenih zborov ob spremljavi mladinske godbe na pihala pod taktirko Borisa Ferlince ter nastop mladinskih zborov pod vodstvom Egon Kuneja in nazadnje še nastop pionirskih zborov, ki jih je vodil Jurče Vreže.

Nov delavski svet STORSKIH ZELEZARJEV

V torek so v štorsk železarni izvolili v osmi delavski svet 65 članov, od tega 11 mladincev ter pet žena.

Volitve novega delavskega sveta so skrbno pripravili, zlasti pa so lepo okrasili celotno naselje in volišča. Na mnogih ohratnih voliščih so razobesili tudi grafikone, ki so opozarjali na velike delovne uspehe, ki so jih dosegli v zadnjih desetih letih, torej v obdobju, ko so uresničili besede: tovarne — delavcem.

Obisk iz Norveške

V nedeljo je obiskala Velenje mladinska delegacija iz Norveške, ki jo je spremljal na njeni poti po Sloveniji predsednik Centralnega komiteja LMS tov. Stane Kranjc. Delegacija sta v Velenju sprejela sekretar Občinskega komiteja Zveze komunistov Stane Ravljen in predsednik Občinskega ljudskega odbora Soštanj Peter Sprajc. Tuje goste je predvsem zanimal naš komunalni sistem ter delavsko in družbeno upravljanje. Po prijetnem razgovoru v delavskem klubu so odšli v spremstvu predsednika OK LMS tov. Knafele na zaključni del pevskega festivala v Celje, odkoder so se nato odpeljali proti Zagrebu. bš

Vajenci so razstavili svoje izdelke

Učenci vajejske šole v Konjicah so ob zaključku šolskega leta ter v okviru meseca za poklicno usmerjanje mladine priredili razstavo izdelkov. Najbolj so bile zastopane kovinska, lesna in oblačilna stroka. Najboljši izdelki so bili ocenjeni, njihovi avtorji pa bodo prejeli primerne pohvale. V. L.

Celjska mladina ob svojem in Titovem prazniku

V torek se je po celjskih ulicah razvila veličastna parada mladosti, pri kateri je sodelovalo nad 2000 mladih ljudi, gledalo pa jo je več tisoč Celjanov. Tako lepe prireditve Celje še dolgo ni doživelo. V paradi se je razvstila mladina v okviru športnih in prosvetnih društev, v okviru kolektivov in terenov. Skupine so nosile zastave, simbole organizacij in svoje dejavnosti. Športniki »Partizana«,

mladi »Kladivarjevi« atleti, športniki iz podjetij, šol, taborniki, letalci, »Neptunovi« plavalci, pionirji v svojih pisanih oblačilih z zastavicami in zmaji v rokah, vse to je nazorno pokazalo uveljavljanje in interes mladega rodu. Mnogi so ulicah, kjer je parada potekala, so navdušeno pozdravljale mlade ljudi. V vrstah, ki so vedro stopale po celjskih ulicah, je odsevala zdravje, radost in te-

pota. Tlak se je stresal pod paradišnim korakom mladih pripadnikov JLA in oddelkov predvojaške vzgoje. Celjska delovna brigada je ponosno nosila krampe in lopate mimo tribune, na kateri so bili zbrani naši politični in oblastveni funkcionarji. Mladina iz nekaterih kolektivov je v paradi pokazala tudi svoje delo in uspehe. Vajenci so šli v svojih delovnih oblačilih na ulice s simboli nji-

hove stroke na čelu oddelkov. Parada je stopala mimo tribune in po okrašenih celjskih ulicah dobro uro. Zvečer pa je bila za zaključek prazničnega dne še telovadna akademija, pri kateri so sodelovali telovadci partizanskih društev iz celega okraja. Zgoraj na sliki so prizori s te prelepe prireditve, ki je Celjani dolgo ne bodo pozabili.

Krepiti vlogo posameznika, kolektiva in občine

Naloge organizacij Socialistične zveze po petem kongresu

Pred dnevi se je sestal plenum Okrajnega odbora SZDL v Celju, na katerem so obravnavali naloge v zvezi s proučevanjem gradiva V. kongresa in izvajanjem statuta Socialistične zveze. Predsednik Okrajnega odbora Socialistične zveze tov. **Jože Marolt**, ki je plenum vodil, je uvodoma posredoval navzočim svoje vtise s kongresa ter poudaril važnost in vlogo kongresa pri utrjevanju vloge Jugoslavije v svetu in pri poglobljanju družbenih odnosov v smeri krepitve socialistične demokracije.

Jugoslavija je postala dežela delavskih svetov in komun, je med drugim dejal tov. Marolt, in poudaril, da nas na tem področju čakajo še velike naloge, še posebej pa glede krepitve materialne moči teh organov. Naloge, ki jih je nakazal V. kongres so zelo odgovorne in obsežne. Zato bo potrebno razpravo kongresnega gradiva obrniti na nekatere najvažnejše naloge. Predvsem bo potrebno usmeriti vse napore v to, da bo letošnji družbeni plan čim bolj izpolnjen in tako petletni plan dosežen v štirih letih, torej še letos. V ta namen bo potrebno znotraj komuneh proučiti okvire nadaljnjega družbenega

in ekonomskega razvoja. Skladno s tem pa bo potrebno razvijati vse gospodarske veje v komunah, iskati možnosti za povečanje proizvodnosti, po podjetjih odkrivati še skrite notranje rezerve, izpolnjevati nagrajevanje po učinku, izboljšati organizacijo dela, zvišati proizvodno sodelovanje med podjetji in skrbeti za rekonstrukcijo posameznih podjetij.

Tudi v kmetijstvu bodo uspehi tem večji, čim bolj bodo člani Socialistične zveze prepričevalno vplivali na kmetijske proizvajalce glede sodobnejših načinov kmetovanja in prikazovali perspektivo razvoja, ki jo nudi družba kmetovalcem. Izredno važne so tudi naloge na področju zdravstva, šolstva, obrti, gostinstva in turizma. To so področja, ki neposredno vplivajo na izboljšanje življenjskih pogojev in kjer se najbolj odraža skrb za delovnega človeka. Prav zaradi tega bodo morale organizacije Socialistične zveze posvetiti tudi tem nalogam še posebno pozornost. Obravnavanje vseh teh problemov mora biti široko, upoštevajoč načela kongresa, hkrati pa dovolj konkretno, da bodo zajeti specifični problemi v vsaki komunah.

Pri obravnavanju statutarnih

sprememb in s tem v zvezi organizacijskih vprašanj bo potrebno delati previdno, brez nepotrebne naglice. Preden se spremembe statuta uveljavijo v življenje, jih bo potrebno proučiti v čim širšem krogu članstva, saj gre tu predvsem za globoko vsebinsko spremembo, za spremembo metod in načina dela organizacij Socialistične zveze.

Razlog za take spremembe je treba iskati v našem družbenem življenju. Organi družbenega samoupravljanja vedno bolj spreminjajo družbene odnose. V takem sistemu je postala organizacija Socialistične zveze sestavni del našega družbenega upravljanja v komunah. Težišče vse naše ekonomske in družbene aktivnosti je v komunah. V komunah je tovarna in zadruga, kjer doirine proizvodimo, v komunah so tudi šola, stanovanjska skupnost, zdravstvena služba in najrazličnejše ustanove in službe, na katerih je državljan neposredno zainteresiran. V komunah živi in dela, vsklajuje svoje interese, interese proizvajalca in potrošnika.

Ko je tovarš Marolt govoril o delu članov Zveze komunistov v organizacijah Socialistične zveze, je poudaril, da je Socialistična zveza naša najbolj množična organizacija, ki je samostojna. Zato komunisti nimajo v njej nič več pravic kot ostali člani, imajo pa večje dolžnosti in odgovornosti.

V razpravi so govorili o metodah dela občinskih in krajevnih organizacij Socialistične zveze, o vlogi pomožnih organov — podružnic in poverjenikov. Delo v organizaciji bo potrebno kar se da prej preusmeriti po sekcijah, saj je pričakovati, da bo v njih najbolj pestra in živahna aktivnost. V njih se bodo združevali člani, ki se zanimajo za posamezna področja družbene dejavnosti. Ta oblika dela bo vsekakor zajela širši krog ljudi, kot so jih privlačili doslej večkrat togi in slabo pripravljeni sestanki. Za uspešno delo pa bodo morale organizacije urediti tudi primerne prostore.

Sekretar Okrajnega komiteja ZKS v Celju tovarš **Franc Simoniti**, ki je tudi posegel v razpravo, je dejal, da je Socialistična zveza najbolj napredna organizacija ne le pri nas, temveč tudi na svetu, saj daje največjo podporo vsem naprednim gibanjem v svetu ter se zelo aktivno in avtoritativno zalaga za reševanje vseh mednarodnih sporov na mirnem način.

Ko je govoril o pomenu kongresa za naš nadaljnji družbeni razvoj, je tovarš Simoniti poudaril, da je kongres naložil podjetjem, združenim, političnim organizacijam in raznim ustanovam ter posameznikom nove in odgovorne naloge v pogledu družbenega upravljanja. Glas vsakega posameznika se mora čuti in upoštevati, če hočemo vedno bolj utrjevati našo socialistično demokracijo in rešati korenine birokratskim odnosom. Z ljudmi se je treba vedno meniti in jim vztrajno pojasnjevati našo pot, hkrati pa bolj upoštevati zdrava mnenja posameznega človeka-proizvajalca in čim bolj krepiti vlogo kolektiva in občine.

Napotila tega plenuma bodo še ta mesec in v začetku junija še bolj približali življenju in prilikam v posameznih občinah na občinskih konferencah Socialistične zveze.

DOM ODDIHA ZA DELAVCE V OBRTI

Občinski sindikalni svet Celje urejuje v Fiesi dom oddiha, kjer bodo letovali delavci iz celjskih obrtnih podjetij. Obrtna podjetja doslej niso mogla sama urediti na morju lastne domove za svoje delavce. Za usposobitev doma so prispevala sredstva vsa večja celjska obrtna podjetja.

Priprave za dan vajencev

Ze nekaj let praznujejo vajenci svoj dan, oziroma praznik. Tako kot vsako leto se tudi letos vajenci pripravljajo na svoj praznik.

Občinski komite Ljudske mladine Celje je v čast dneva vajencev organiziral enomesečno športna tekmovanja, ki se bodo zaključila 28. maja. Na dan vajencev pa bodo najboljši vajenci iz raznih šol sprejeti pri predsedniku Okrajnega ljudskega odbora tov. Jermanu in predsedniku občine tov. Rupretu.

Centralna proslava dneva vajencev v Celju bo 28. maja ob 8.30 uri v dvorani kina Union.

T. O.

POPOLN USPEH MLADINSKEGA PEVSKEGA FESTIVALA

PRVO MESTO

za gimnazijski zbor iz Celja

(Nadaljevanje s 1. strani)

Sobota, 21. maja. Celje živi z mladimi pevci, jih pozdravlja in sprejema. Odšli so pionirji, na njihova mesta pa so prišli mladinci. Popoldanski del festivala obsega nastop desetih slovenskih zborov mladincev in mladink.

Zanimanje za revijo rase. Med številne goste, ki so prišli v Celje že prvi dan, se zdaj pomešajo še predstniki sveta Svoboda in prosvet-

mejo zaključke, kot načrt bodočega dela.

Popoldne pa se je revija zamejskih, manjšinskih in jugoslovanskih mladinskih zborov začela že ob 18. urah.

V dvorani ista slika. Gneča in premalo prostora.

Med številnimi gosti so se zaključne prireditve udeležili še predstniki Ljudske skupščine Slovenije MIHA MARINKO, član Zveznega izvršnega sveta SERGEJ GRAIGHER, predsednik republiškega sveta

nih društev Slovenije VLADO MAJHEN, član Izvršnega sveta, LRS BORIS KOCJANCIC, sekretar sveta BENO ZUPANCIC itd.

Dopoldne se je pod vodstvom skladatelja RADA SIMONITJA začel dvodnevni posvet mladinskih pevovodij in skladateljev, popoldne pa je bil pred revijo na sporedu še manifestativni nastop združenih zborov na S'androvem trgu.

Velika dvorana Narodnega doma je znova pretesna. Na stolne ljudi se zato zbira okoli zvočnikov na Trgu Svobode, še več pa jih sedi ob radijskih sprejemnikih doma in poslušajo direktni prenos, ki ga je vse tri dni zagotavljala celjska relejna radijska postaja.

Popoldansko revijo slovenskih zborov mladincev je začel ženski zbor koprškega učiteljskega. Za njim pa so se zvrstili: mešani zbor kranjske gimnazije, ženski zbor vzgojiteljske šole iz Ljubljane, oktet Zavoda za slepo mladino, mešani zbor mladincev iz gimnazije v Idriji, mešani zbor ravske gimnazije, mladinski zbor KUD »Jože Kerenčič« z mariborskega učiteljskega, mešani zbor ljubljanskega društva esperantistov ter ženski zbor celjskega učiteljskega in mešani zbor »Svobode« s celjske gimnazije.

Kdo bo zmagal? Kateri zbor bo najboljše ocenjen? Ljudje se ploskali in se navduševali; jokali pa, ko so na oder z negotovimi koraki in držeč se za roke prišli gojenci Zavoda za slepo mladino. Ko so odšli, se val navdušenja ni hotel poleči. Dobili so priznanje, kot vsi ostali. Višek sobotnega sporeda je bil dosežen z nastopom celjskega gimnazijskega zbora. In ko so domači dijaki in dijakinje zapuščali oder, menda ni bilo v dvorani nikogar, ki bi podvomil v njihovo zmago.

VIŠEK - USPEL ZAKLJUČEK

Nedelja, 22. maja, zadnji dan festivalskih prireditev.

Dopoldne se na posvetovanju zberejo pevovodje in skladatelji. Sprej-

V zadnjem tednu po domovini

Petek, 20. maja

V MARIBORU je bil skupni plenum Okrajnega komiteja ZK in Okrajnega odbora SZDL, na katerem so proučili naloge po petem kongresu SZDL Jugoslavije.

Sobota, 21. maja

OB 18-LETNICI vojnega letalstva je vrhovni komandant oboroženih sil, maršal Jugoslavije Josip Broz-Tito poslal poveljstvu vojnega letalstva pozdravno čestitko.

V LJUBLJANI so na Gospodarskem razstavišču odprli tretji mednarodni letni sejem. Otvorilni govor je imel predsednik komiteja za zunanjo trgovino Sergej Kraigher.

Nedelja, 22. maja.

V ZAGORJU so na slavnosten način izročili namenu delavski dom — dom kulture in prosvete. Na slovesnosti je govoril predsednik Ljudske skupščine Slovenije Miha Marinko.

Ponedeljek, 23. maja

PREDSEDNIK TITO je v Belem dvoru sprejel za svoj rojstni dan čestitke predstavnikov ljudske oblasti in političnih organizacij iz Vojvodine, Kosmeta in Beograda.

Torek, 24. maja

V JAKOPČEVEM paviljonu v Ljubljani so odprli likovno razstavo revije Mlada pot. Posvečena je dnevu mladosti. Na njej je zbranih 118 likovnih del 38 mladih avtorjev.

Sreda, 25. maja

OB PRIHODU STAFETE MLADOSTI v Beograd, se je na stadionu JLA zbralo nad 50.000 ljudi. Stafetno palico in pozdrave jugoslovanske mladine in vseh naših narodov je maršalu Titu za njegov rojstni dan izročil makedonski mladinec Mileta Gavrilov. V drugem delu slavnosti je bil kulturni in športni nastop.

Zveze sindikatov Slovenije STANE KAVCIC, TOMO BREJC idr.

Slavnostni del je začel predsednik Okrajnega sveta Svoboda in prosvetnih društev ANDREJ SVETEK, ki je najprej pozdravil mlade pevce in goste zlasti pa zbora iz Nabrežine ter Zelezne kaple in St. Vida na Korškem onstran meje. Istočasno se je zahvalil vsem, ki so kakor koli pripomogli, da je festival dosegel izreden uspeh. Ko je omenil še brzojavko, ki jo je festivalski odbor sprejel iz pisarne kabineta predsednika republike in v kateri se tovariš

Tito zahvaljuje za povabilo in opravičuje, da zaradi poslov festivalu ne more prisostvovati, je svoj govor zaključil z besedami: želim, da bi festivalsko misel prenesli v vsako kotiček naše zemlje in da bi se mladina še bolj kot doslej zbirala v pevskih zborih.

Zatem se je začel težko pričakovani program. Prvi so na oder prikorakali pionirji iz Nabrežine, za njimi že odrasli fantje in dekleta iz Zelezne kaple, potem pa še mladinski zbor italijanske osnovne šole in gimnazije iz Pirana, mladinski zbor »Plamen« hrvatsko-italijanske gimnazije v Rovinju, mladinski zbor osnovne šole Volovčica iz Zagreba, mladinski zbor KUD »Stanko Dragojević« iz Titograda, mešani zbor KUD »Mladi učitelj« iz Sarajeva, mladinski zbor iz Prizrena in nazadnje najboljša slovenska zbora: pionirski zbor osnovne šole »Majda Vrhovnik« iz Ljubljane in mešani zbor »Svoboda« s celjske gimnazije.

Ob zaključku festivala je prof. Egon Kunej prebral pozdravno brzojavko, ki so jo pevovodje, skladatelji in mladi pevci poslali maršalu Titu za njegov rojstni dan. Kot zadnji pa je spregovoril še tov. Vlado Majhen:

V imenu republiškega sveta Svoboda in prosvetnih društev zaključujem mladinski pevski festival v Celju ter se vsem, ki so pomagali, da je dosegel prepričevalen uspeh zahvaljujem. Mladini in pevovodjem iskreno čestitam za dosežene uspehe, se jim zahvaljujem in kličem — naprej k še večjim uspehom.

Za konec je gimnazijski zbor zapolnil Internacionalo.

M. Božič

Mladi pevci iz Nabrežine. (Posnetek: Fotolik, Celje.)

Zapiski s festivala

V Celje so začeli prihajati prvi mladinski zbori. Za vse udeležence je prireditelj izdelal točen načrt prihoda, odhoda, prenočišč, prehrane in podobno. Tudi za stalne spremljevalce je bilo preskrbljeno. Uspešna organizacija je bila odvisna od discipline zborov, kajti v mestu ni bilo zadosti prenočišč, pa tudi gostinci so morali točno vedeti, kdaj bo prišlo sto ali več mladih pevcev na kosilo in večerjo.

Pa se je pripetilo, da je nek zbor prišel dobrih deset ur pre zgodaj. Gostitelji so bili sprva presenečeni, ko pa so se pozanimali, zakaj so prispeli tako zgodaj, so gostje odgovorili: »Evo prišli smo prej samo zato, da bi ne zamudili festivala...« Nazvlic temu, so gostje v najkrajšem možnem času dobili prenočišča in kosilo.

o o o

Ko je skladatelj Rado Simoniti utemeljeval na posvetu mladinskih pevovodij, zakaj je mladinski festival v Celju, je dejal takole: Celje smo izbrali zato, ker delajo tu pridni ljudje in dobri organizatorji (ploskanje v dvorani). To mesto pa smo zbrali tudi zaradi tega, ker so v njem že pred več leti začeli s sistematičnim delom na tem področju in ker so močno razgibali mladinske zборе ne le v mestu samem, temveč tudi v okolici. Zato naj Celje postane festivalsko mesto mladinskih zborov.

o o o

V soboto pozno popoldne so učenci tretje osnovne šole iz Celja čakali na prostoru pred gledališčem na prihod mladih pevcev iz Nabrežine pri Trstu. Avtobus je pripeljal s polno zasedenostjo. Ko so mladi gostje in njihovi spremljevalci stopili iz vozila, jih je najprej pozdravil zastopnik prireditvenega odbora, nato pa se je med domačimi otroci razvila zanje prava borba. Vsi so hoteli

sprejeti pod streho mlade pevce. Vsi so jim hoteli biti gostitelji in pokazati, da so v mestu ob Savinji dobrodošli. Pa se je zgodilo, da je bilo gostov premalo. Mnogi celjski otroci so ostali praznih rok in ... solznih oči.

o o o

V nedeljo dopoldne so imeli člani ožjega festivalnega odbora še zadnji razgovor z novinarji, ki so spremljali festivalne dogodke. Na tem sestanku je predsednik odbora Andrej Svetek dejal: V imenu festivalnega odbora se zahvaljujem vsem novinarjem in po njih vsem časnikom ter radiu, ki so posvetili mladinskemu pevskemu festivalu v Celju toliko pozornosti. Vsi smo bili veselo presenečeni, ker sta tisk in radio posvetila temu dogodku toliko prostora in časa. Veseli pa smo bili še zato, ker smo v našem pisanju zasledili tudi veliko ljubezen do te manifestacije...

o o o

Na istem posvetu je, podpredsednik odbora Egon Kunej še dodal: »Mnogo jih je, ki delajo med nami z veliko ljubeznijo in veliko prizadevnostjo. Vsi ti so potrebni, da jim dala tisk in radio. Ko pa je govoril o festivalu je pristavil: Morda je to šele začetek poti, ki naj navduši še ostale, ki se doslej še niso uveljavili, čeprav bi se lahko. Naša pot navzgor je odvisna od množičnosti mladinskega zborovskega petja, ne pa od vrhunskih zborov.«

M. B.

RACUNOVODSKI TECAJ V KONJICAH

Pred kratkim se je v Slov. Konjicah začel tečaj za računovodje in knjigovodje iz manjših podjetij. Predavanja, ki so po večkrat na teden, imajo vodilni računovodski in drugi uslužbeni iz večjih gospodarskih organizacij ter podružnice Komunalne banke. Računajo, da bo tečaj zaključen prihodnji mesec.

Izgubljene milijarde ...

15 odgovorov na naša vprašanja

V zadnjem obdobju kolektivni vse bolj skrbijo za varnost zaposlenih. Zlasti lepe napehe so glede varnosti pri delu dosegla večja podjetja, pa tudi v manjših se delavski sveti zavzemajo bolj in bolj za te probleme. Gre namreč za človeka, za varnost delavcev, ki so nosilci

in izvajalci pobud za večje gospodarske uspehe.

Da bi dobili popolnejšo sliko o teh problemih, smo pripravili anketo, za katero smo izbrali ljudi iz različnih podjetij in na različnih delovnih mestih. Na naša tri vprašanja so odgovorili Vinko Jesenovec, varnostni tehnik v To-

varni organskih barvil — Franc Belak, predsednik sindikalne podružnice v Emajlirki, — Marjan Kozmus, uslužbenec v Juteksu — Franc Mežek, varnostni tehnik v Štorah in predstojnik obratne ambulante v Cinkarni dr. Gabriel Hrušovar.

● **Franc Mežek:** Delavski svet pogosto razpravlja o problemih varnosti pri delu. Tudi sindikat se je odločno zavzel za ta problem. Osnovni so posebno komisijo, ki je zelo agilna.

● **Dr. Gabriel Hrušovar:** Delavski svet je tem problemom posvetil precej skrbi. Na posebnem zasedanju so sprejeli tudi sklep, da moramo do marca prihodnjega leta dograditi ambulanto in istočasno so vpeljali posebno obliko nagradnega vodstvenega kadra za zmanjšanje števila nezgod. Ta stimulans nameravamo pozneje razširiti tudi na posameznike.

Kaj so doslej naredili?

Na vprašanje, kako sodelujejo delavski sveti in sindikalne podružnice pri prizadevanjih za odpravo objektivnih pogojev za poškodbe pri delu, so udeleženci ankete takole odgovorili:

● **Vinko Jesenovec — TOB:** Pri nas je organizacija skrbi za večjo varnost pri delu tako organizirana, da za osebno preventivo skrbim kot varnostni tehnik, za izboljšave v proizvodnem postopku pa so se v veliki meri angažirali inženirji in tehniki. Trud ni bil zaman, saj v zadnjem obdobju nismo imeli nobene težje nesreče.

● **Franc Belak — Emajlirka:** Da smo zmanjšali število nesreč, smo že pred leti začeli s sistematičnim vzgojo in poučevanjem ljudi. Predvsem tako, da smo vsakega posameznega delavca — zlasti pa novince — podrobno opozorili na nevarnosti posameznega stroja. Desetletni smo tudi, da ljudje vse bolj koristijo predpisana zaščitna sredstva. Tarifni pravilnik pa tudi predvideva, da bodo ob koncu leta tisti delavci, ki se niso ponesrečili, dobili posebno nagrado. Rezultati tega dela se že kažejo — nesreče pri delu vidno padajo.

● **Marjan Kozmus — Juteks:** Pri nas smo posvetili največ pozornosti zaščiti strojev, zračenju, razsvetljavi zaradi boljše vidljivosti, čistoči in varnosti pred

ognjem. Menim, da je največja pridobitev preureditev prostorov, kar je omogočilo boljši proizvodni postopek in boljše delovne pogoje.

● **Franc Mežek — Železarna Store:** Najbolj pomembno se mi zdi, da smo z vsemi načini skušali zmanjšati število nesreč pri delu. Kljub težavnim delovnim pogojem nam je to z izboljšavami in nenehnim poučevanjem ljudi v veliki meri uspelo. Saj smo v zadnjem obdobju znižali število nesreč na polovico.

● **Dr. Gabriel Hrušovar — Cinkarna:** Menim, da je dosledna uvedba čevljev z jekleno kapico nad prsti velika pridobitev, saj so se poškodbe prstov na nogah tako bistveno zmanjšale. Naša prizadevanja pa so usmerjena na iskanje in izpopolnjevanje ostalih zaščitnih naprav. Tako mask za dihanje (respiratorjev), zaščitnih mrež za obraz in podobno. Veliko je pripomogla tudi centralizirana permanentna prva pomoč. Razen tega pa sodim, da je ena izmed največjih prednosti uvedba toplih obrokov. Ti vsebujejo predvsem visokovredne živalske beljakovine. Rezultat je bil skoraj nepričakovan. Redni pregled zaposlenih je namreč pokazal, da imajo tudi delavci, ki delajo na najtežjih delovnih mestih, razmeroma dobro kondicijo.

Borba s pomanjkljivostmi povsod prvo geslo

S tretjim vprašanjem smo hoteli od udeležencev ankete izvedeti, katere so šibke točke na tem področju v njihovem podjetju in kaj je potrebno in možno tam še storiti?

● **Vinko Jesenovec:** Prav kritičnih točk v podjetju nimamo. Menim pa, da bomo morali posvetiti v prihodnje največ pozornosti varnosti pred požarom. In sicer predvsem v oddelku, kjer se predeluje benzol. V ta namen bomo nabavili posebne CO₂ bombe, s katerimi je možno zadušiti požar tudi tam, kjer bi tovarniška gasilska četa bila nemočna.

● **Franc Belak:** V Emajlirki so glede poškodb najbolj kritični surovinski oddelki. Predvsem zaradi zastarelih strojev, ki so brez potrebnih zaščitnih naprav. Zanimali smo se že pri tiskarji, ki je te stroje izdelala, če bi lahko nanje namestili fotocelice, ki bi onemogočile poškodbe in odreze prstov na roki. Vendar smo dobili negativen odgovor. Torej je edina rešitev v tem, da dobimo nove sodobne stroje. Za sedaj smo spremenili postopek, tako, da delavec ne jemlje stisnjeno posodo iz stroja z roko, temveč jo izbija s pločvino, namenjeno za naslednjo operacijo. Na nekaterih mestih pa smo uvedli tudi uporabo pincet.

● **Marjan Kozmus:** Pri nas se

lahko upravičeno pohvalimo, da v tekstilni proizvodnji ni težav. Saj smo imeli lani samo tri poškodbe in še te pri zidarskih delih.

● **Franc Mežek:** Pri nas je spričo dela najkritičnejše v valjarni, kjer je največ opeklin. Kolikor je bilo možno smo nesreče v tem oddelku tudi znižali, vendar menim, da bo bistveno spremembo prinesla šele mehanizacija tega oddelka. V livarni in šamotarni pa je problem poklena bolezen — silikoza, ki jo bomo skušali odpraviti z močnimi sesalnimi napravami. Povedati pa moram, da so glede poškodb največje težave z novo zaposlenimi delavci. To je poseben problem, h kateremu pristopamo z vso resnostjo. Kajti gotovo je tudi tu prvi vzrok nepoučenost.

● **Dr. Gabriel Hrušovar:** V Cinkarni sta glede poškodb najbolj kritični topilnica in pražarna. Rešitev vidim samo v mehanizaciji, kajti v sedanjih slabih klimatskih in fizioloških pogojih ni možno pričakovati bistvenega izboljšanja. Menim pa, da se s pravilno politiko priučevanja in poučevanja zaposlenih da še mnogo narediti. Analize nam namreč kažejo, da se delavci, ki so že delj časa v Cinkarni težje ali pa sploh ne poškodujejo. Tako pridemo do problema fluktuacije, kar je za naše podjetje poseben problem.

Delavski sveti so pobudniki za večjo varnost pri delu

Na vprašanje, kako sodelujejo delavski sveti in sindik. podružnice pri prizadevanjih za odpravo objektivnih pogojev za poškodbe pri delu, so udeleženci ankete takole odgovorili:

● **Vinko Jesenovec:** Delavski svet se za vprašanja zaščite zelo zanima, saj bi sicer ne dosegli takih uspehov. Tudi sindikalna organizacija je že dala marsikatero pobudo za izboljšanje.

● **Franc Belak:** Doslej je sindikat na tem področju manj delal, vendar se vse bolj angažira

tudi pri tem delu. Moram pa povedati, da je v zadnjem obdobju zlasti sindikat podprl mnogo akcij za večjo varnost pri delu. Sodim, da bo tudi delavski svet v prihodnjem obdobju moral posveti še več pozornosti tem problemom.

● **Marjan Kozmus:** Delavski svet je problemom varnosti pri delu posvetil dve seji, priredili smo tudi že dve razstavi. Sindikat je na tem področju manj delal, vendar to ni napaka, saj je prizadevanje delavskega sveta in zlasti vodilnega osebja toliko, da ni posebnih problemov.

Tudi lani povprečno 25 poškodb dnevno

Poškodbe pri delu so hudo problem; še huji zato, ker neposredno prizadenejo človeka. Ta nadloga se ponavlja dan za dnem. Ljudje celo trdijo, da so poškodbe pri delu vedno bile in da bodo ostale. Brez dvoma je to najpreprostejše opravilo za visoko število nezgod, ki se pripetijo v naših podjetjih.

Res je, da ne bomo naenkrat mogli odpraviti vseh objektivnih pogojev, zlasti pa ne subjektivnih, ki povzročajo poškodbe. S prizadevanjem in neke tudi z malo truda, pa bi lahko veliko naredili. To so tudi v celjskem okraju dokazala že mnoga podjetja, ki so se za ta problem resno zavzela.

Lani je bilo povprečno 25 poškodb pri delu dnevno. Ta številka morda ne bi bila tako katastrofalna, če te poškodbe ne bi zapustile vrsto posledic — odrezani prsti, roke, izguba oči in podobno. Skratka, če ne bi v mnogih primerih tako hudo prizadele človeka. Da, te posledice so boleče za človeka, boleče pa tudi za vse nas in tudi v veliki meri zmanjšujejo uspehe marsikaterega podjetja.

Obiskali smo celjsko bolniš-

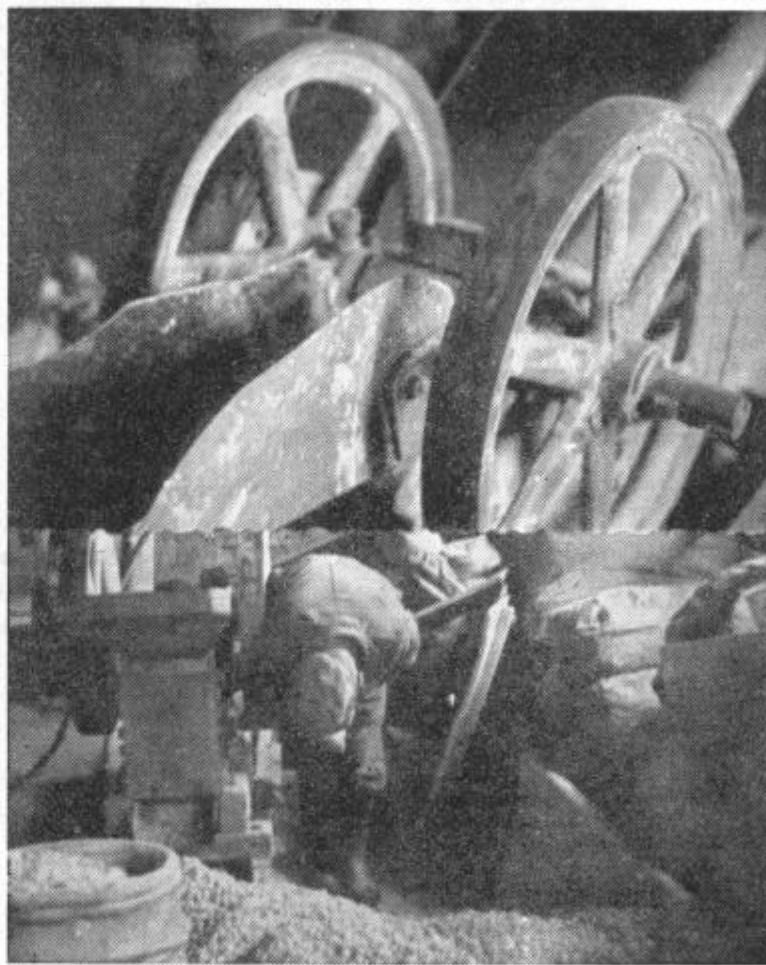
nico. Drugo nadstropje, kjer je očesni oddelk. V sobi je na bel postelji ležal mlad delavec. Imel je morda kakih 25 let. Priplehali so ga pred kratkim — iz tovarne. Pri delu mu je razbeljena snov, s katero je delal, brizgnila v obraz... Zdravniki so hitro ukreпали, preprečili so še hujše posledice, še hujše opekline. Toda oči...

Cez oči ima obvezo — močno ga boli, vendar zaupa zdravnikom. Ve, da bodo storili vse, da bi mu rešili oči.

To je le ena zgodba. O primeru so v tovarni precej razpravljali. Vendar bi bilo prav, če bi se mnogi, ki delajo na podobnih delovnih mestih, pozanimali še za njegovo usodo, njegovo trpljenje. Ne toliko zaradi njega, kot zaradi sebe.

25 poškodb dnevno — več kot preveč. To hudo boli, pomeni veliko izgubo za človeka in za skupnost. In vendar se moramo zavedati, da smo vsi odgovorni za to število. Vodilne osebnosti v podjetjih in delavci za stroji. Število 25 lahko znižamo, še ni nepoznano! Le dobre volje in še več prizadevanosti bo potrebno.

Varnost pri delu je ena najpomembnejših nalog vseh družbenih in gospodarskih činiteljev. Temu problemu posvečamo vsako leto več skrbi. Rezultati niso izostali. Gotovo pa je tudi, da na tem področju nismo izkoristili vseh možnosti. Istočasno pa je spodbudna ugotovitev, da se za te probleme odločno zavzemajo delavski sveti podjetij; da spoznavajo, da gre za pomembne gospodarske probleme. Se eno velja omeniti; namreč, da v večini podjetij pomeni skrb za varnost pri delu tudi osnovni element skrbi za človeka. Zdrav človek — delavec — je za družbo, podjetje in družino največji vreden!

To nezavarovano strojno kolo je uničilo človeka!

Posledice obolenj in poškodb pri delu so gospodarski problem

Statistični podatki so včasih dolgočasni in navidez ne povedo kaj posebnega. Dokler se seveda v številke ne pogledamo. Tedaj pa postanejo resni in potrebni.

Tako nas statistični podatki že nekaj let resno opozarjajo, da glede zdravja, glede poškodb pri delu še ni vse v redu in da bomo morali v gospodarstvu temu problemu posvetiti mnogo več pozornosti.

Ce namreč odštejemo v lanskem letu izgubljene dneve zaradi poročniških dopustov, nam ostane še vedno astronomski številka 810 tisoč izgubljenih dni zaradi obolenj in poškodb pri delu. Številke pa govore še naprej. Če spremenimo dneve v de.ave, ki bi vse leto ne delali, dobimo znova zaskrbljujočo številko. Lani bi tako vse leto ne delalo preko 2700 delavcev, torej več kot jih je zaposleno v naši največji tovarni. Ali drugače, kot da ne bi ena velika tovarna vse leto obratovala. To da kljub temu smo izpolnili naloge okrajnega družbenega plana. To pomeni, da smo morali nadomestiti izgubljen čas, oziroma, da bi planske naloge lahko visoko presegli, da bi naši uspehi lahko bili še večji. Rezultat tega izpada je tudi visoka številka 3 milijone nadur, kar je proizvodno brez dvoma podražilo. Če pa vemo, da proizvajamo za potrošnika, se pravi za nas, nam te statistične številke povedo, da smo posredno še enkrat škodovali sebi.

Poskušajmo ta problem še enkrat pogledati skozi prizmo dinarja. To le sliko dobimo. Pred leti je znašal

narodni dohodek enega delavca dnevno v okrajnem povprečju 2600 dinarjev. Če to število potem pomnožimo z izgubljenimi dnevi dobimo fantastično številko. V celjskem okraju izgubimo samo v enem letu zaradi obolenj in poškodb na narodnem dohodku nad 2 milijardi dinarjev. To je pa že lep denar! Če si statistične številke pogledamo torej s te plati, postanejo silno zanimive — za ekonomiste, člane delavskih svetov in delavce. Koliko bi samo stanovanj lahko s tem denarjem zgradili, koliko komunalnih problemov rešili in za koliko bi se končno lahko povečali osebni dohodki?

Toda to so le izgube zaradi izgubljenih delovnih dni. Zadeva pa postane še bolj zanimiva, če k temu dodamo še izdatke za zdravljenje, kar zese za kratkoročno izplačila novi dve milijardi dinarjev. Torej še enkrat več. Če to še primerjamo z občinskimi proračuni, o katerih vselej tarnamo, da so nezadostni, ugotovimo, da bi bili lahko dvakrat višji — teoretično — če bi ne bilo tolikih izgub zaradi obolenj in poškodb.

Na koncu, ko so nam statistične številke verjetno postale že umljive, se samo od sebe zastavlja vprašanje, kako preprečiti tolike izgube. Kako se bomo spoprijeli s tem problemom in kdo naj začne sistematično delo na tem področju? Zdravstvena služba ali nadzorni organi? To bi bilo vsekakor premalo. Začeti morajo v podjetjih, delavci, vodilne osebnosti — skratka vsi! Gre namreč za družbeni problem, za gospodarski problem in nalogo, ki smo jo v prihodnjem obdobju dolžni rešiti. Res je, da vsega ne bomo mogli urediti, absolutno idealnih pogojev ni mogoče ustvariti. Vendar bo že neznatna izboljšava, mala akcija v skupnem prizadevanju, pomemben delček. Saj končno ne gre le za dinarje, milijone in milijarde — zdravi delavci so največji vredni.

V preteklem letu so bile pri mlatilni cah tri večje nezgode — posledica odrezana roka!

Pomanjkanje teletine je vzrok za navijanje cen

Na zadnji seji Sveta za blagovni promet pri celjski občini so obravnavali tudi preskrbo s teletinjo mesom, ki ni povsem zadovoljiva. Predstavniki podjetja »Mesnine« in nekateri člani sveta so menili, da selekcija odkupljenih telet ponekod ni povsem pravilna. Dogodili so se primeri, da odvajajo odkupljena teleta za klanje, češ, da niso sposobna za nadaljnjo vzrejo, nato jih pa po dokaj visokih cenah prodajajo raznim podjetjem in gostinskim obratom v naših letoviščih. Za primer so navedli Kmetijsko gospodarstvo Slom pri Sentjurju, ki prodaja živa teleta v Izolo kar po 260 din za kilogram. Med člani sveta je prevladovalo mnenje, da imajo tudi kmetijske zadruge in poslovne zveze pri selekciji telet

za klanje pretirane dobičke, ki se povzpnejo celo do 70 din pri kilogramu žive teže.

Svet za blagovni promet pri celjski občini je zato sklenil seznaniti s to problematiko okrajno veterinarsko službo, ki bi naj vplivala, da bi odkup in selekcija telet za klanje bolj v redu potekala. Zaenkrat je pač mnogo večje povpraševanje od ponudbe, zato je le malo verjetno, da se bo stanje v tem pogledu izboljšalo.

Predstavniki podjetja »Mesnine« je seznanil člane sveta tudi s sklopom podjetja, da je zvišalo cene govejemu mesu prvega razreda od 380 din na 400 din. Povišanje je utemeljil, da je v drugih mestih govedina prve vrste še dražja in je potrebno temu primerno vzkladiti cene tudi v Celju.

Praznik mladosti v Žalcu-manifestacija ljubezni do JLA

Zalec je bil v nedeljo ves v znamenju pionirskega veselja in pršerne mladosti — praznoval je praznik mladosti.

V Hmeljarskem domu so najprej odprli prvo občinsko razstavo tehničnih in likovnih izdelkov šol. Na razstavi so prikazali le majhen, čeprav izbran del vse raznovrstne dejavnosti, ki se odvija na naših šolah. Razstava je zaradi svoje sodobnosti in urejenosti izredno učinkovita in zares lepa. Lahko bi bila v ponos celo marsikateremu večjemu kraju. Razveseljivo so tudi izdelki fotokroškov, posebno pa dejstvo, da so na razstavi zastopane tudi šolske zadruge s posnetki svoje dejavnosti in vzorci zdravilnih zelišč.

Ob enajstih se je po žalskih ulicah razlila pisana množica pionirjev. Sodelovalo je 35 različnih skupin s skupno 2.300 nastopajočimi pionirji in mladinci. Vse

skupine so bile uniformirane ali pa so na nek način ponazarjale svojo dejavnost. Pred več stogolajno množico so korakale skupine mladih tehnikov, šahisti, bolničarke, taborniki, mladi zadržniki peš in na traktorjih z modelno žilence, rudarji, gasilci, sadjarji in vrtnarji, šahisti, telovadci in telovadke, skupine pionirjev z balončki in zastavicami, cibicanki na kamionu, pa spet druge skupine — ena sama parada mladosti in veselja. Paradi mladosti so prisostvovali številni predstavniki političnega in javnega življenja iz občine, okraja in republike ter zastopniki celjske garnizije.

Po paradi se je vsa množica sodelujočih zgrnila okrog šahovskega polja na igrišču TVD Partizan, kjer so prisostvovali »žive mu šahu«. Igro je pripravil in vodil učitelj Peter Knapič ter je potekala v veliko zadovoljstvo vseh prisotnih.

Potem, ko so se sodelujoči pionirji ob Savinji nahranili iz vojaških kotlov, so si najprej ogledali razstavo orožja, ki ga je prav tako stavila na razpolago celjska garnizija. Tako je bilo sodelovanje vojske z mladino ne le koristno in tudi zelo pristržno, ampak je pomenilo pravo manifestacijo občudovanja in ljubezni do JLA.

Po nastopu — vajah gasilcev se je pričel kulturni program, ki so ga izvajali posamezni talenti iz raznih krajev in šol žalske občine. Zlasti toplo je bil pozdravljen mladi pionirski zborček iz Sempetra, ki mu je dirigirala pionirka — njihova vrstnica.

Dan mladosti se je v Žalcu zares lepo uspel — največ zato, ker so se za organizacijo zavzele vse politične in družbene organizacije, pripadniki JLA, društva in vse šole. Veliko prizadevanosti je pokazalo učitelstvo iz žalske občine, ki zasluži vse priznanje.

lovarna mogaric in družina Kofelja

POLZELA

Spomeniškovarstvena problematika celjskega okraja

Obličje vsake kulturne pokrajine soustvarjajo oni izbrani produkti človeškega duha in rok, ki nam najadekvanje izražajo razvoj in zorenje človeške ustvarjalnosti, zaradi česar jih imenujemo kulturne spomenike. Ti spomeniki so lahko umetniški, torej zavestno ustvarjeni in zato pričevalni, ali pa uporabni, torej izdelani in zato (po svoji obliki, svojstvu, materialu, tehnični vsebini itd.) dokumentarni. V vrsto prvih spadajo spomeniki arhitekture, plastike, slikarstva, umetne obrti in deloma ljudske umetnosti, v vrsto drugih pa arheološki, etnografski, NOB, tehnični, urbanistični in drugi spomeniki. Kategorijo za sebe predstavljajo prirodne redkosti, zanimivosti in lepote, ki lahko obsegajo bodisi posamezne objekte ali pa tudi cele zone, parke, gozdove ali pokrajinske predele. Kot vidimo, je torej register zaščite vrednih spomenikov zelo obsežen ter zajema

vse detaile, iz katerih se spleta podoba naše domovine. To je veliko bogastvo, pa bodisi da ga vrednotimo materialno, kulturno, turistično ali pa vzgojno. Iz vsakega navedenih interesnih aspektov spoznamo, da smo dediči velikega premoženja prednikov, katerega nimamo samo pravico izrabljati, ampak tudi dolžnost varčevati in ohranjati našim potomcem, generacijam, ki nam bodo sledile.

To nalogo opravlja spomeniškovarstvena služba, ki jo na območju Stajerske vrši Zavod za spomeniško varstvo Maribor. To je zavod s samostojnim financiranjem, ki ga vzdržujeta okraja Maribor in Celje z dotacijami v razmerju 2:1. Te dotacije služijo za kritje zavodovega rednega proračuna, za konservatorska ali obnovitvena dela na terenu pa nakazuje oba okraja (zaenkrat samo mariborski!) posebna, deloma namensko vezana denarna sred-

stva iz negospodarskih investicij. Medtem ko je zavodova administracija enota za vso Stajersko, se konservatorska cepi na področja obeh okrajev. Ker mariborski okraj nakaže vsako leto več investicij v te namene, se tudi v njem vsako leto obnovi več spomenikov; celjski okraj pa je zaenkrat angažiran na postavitvi šempetrskih izkopanin in obnovi Grofije in zato zavodu ne daje na razpolago investicijskih sredstev za obnovo ostalih ogroženih spomenikov, zaradi česar zavod te službe na njegovem ozemlju ne more vršiti.

Ne glede na to bolečo točko Zavodove dejavnosti v celjskem okraju, ki je pač vezana na investicijska sredstva okraja samega, pa vrši Zavod vse ostale dolžnosti, ki mu jih nalaga spomeniškovarstvena služba in razvija polno dejavnost tudi na raziskovalnem področju.

Prvenstveno stremi Zavod za

tem, da si čimprej ustvari znanstveno fundirano kartoteko vseh kulturnih spomenikov na celjskem območju. Ta kartoteka bo tem važnejša, ker bo poskus, ki bo igral vlogo tudi v republiškem merilu, saj bo celjski okraj prvi enotno popisani in bo imela njegova kartoteka nekaj eksperimentalni značaj. Vsakdo, ki na takih stvareh dela, ve, da se popis tako velikega področja kot je celjski okraj, ne more izvršiti v enem letu in da se rezultate ne da »stresti kar iz rokava«, ampak da je zato potrebnih več let naporov, posebej še ker to delo teče paralelno z vsemi ostalimi posli Zavoda. Vendar je zavodu uspelo, da bo do konca drugega leta lahko postavil centralno kartoteko, osnovni razvid in službeno registraturo kulturnih spomenikov celjskega okraja, na osnovi tega izdelal predloge zaščitnih odločb ter ukrenil vse, kar mu dovoljuje spomeniška zakonodaja, izpolnjenjena medtem tudi z novim republiškim zakonom.

Zavod kljub tesnim razmeram, saj trenutno nima prostora niti za postavitev kartoteke oziroma fototeke in planoteke, aktivno sodeluje pri vseh podjetjih, ki tangirajo usodo spomenikov. Angažiran je pri Grofiji, na gradu v Sempetru, sodeluje pri izdelavi urbanističnih in regionalnih načrtov (Celja, Laškega, Gornje Savinjske doline, Logarske doline), daje navzete in tehnične napotke, kjer je potrebno n. pr. Dobrnj, Ljubnem, Dobju, Polzeli, Podrečju, Planini, Olimju, Saleku itd., obnavlja freske v Grofiji, podpira arheološko, topografsko, restavrira vrsto slik Mestnega muzeja v svoji restavratorski delavnici itd. Dejavnost Zavoda je mnogostrana in čeprav ni vedno v javnosti opazna, je vendar dovolj budna, da posega v problemske zaplete, ki so spomeniško važni. Seveda ta kontrola ni in pri sedanjih tehničnih opremljenosti Zavoda ne more biti — pogrešamo prevozno sredstvo, ki edino lahko zagotovi pogostejšo inspekcijo — vedno na tekočem z usodo vseh spomenikov, posebno ne urbanističnih oziroma regionalnih, ki se stalno spreminjajo in premnogokrat nepopravljivo in nedopustljivo kvarijo. Kljub temu je pa Zavod vendarle regulator usode našega kulturnega patrimonija in bo to vedno močnejše in učinkovitejše, kolikor popolnejšo bo imel svojo kartoteko in fototeko in kolikor pogostejše bo kontroliral poverjeno mu področje.

Curk Jože

Koroški pevci iz Zelenke kaple, potem, ko so jih sprejeli pred spomenikom Zmaga

SEJA SVETA ZA PROSVETO IN KULTURO OLO CELJE

V ponedeljek je bila seja Sveta za prosveto in kulturo OLO Celje, na kateri so obravnavali poročilo s posvetovalnega javnih delavcev, Celjski zbornik, pravila Mohorjeve družbe in nekatere druge tekoče probleme.

Poleg razprave o vprašanjih balneološkega raziskovalnega dela na področju celjskega okraja in razprave o letošnjem petem Celjskem zborniku, ki je bil prvotno posvečen ekonomistom, pa so ti odpovedali, so na seji zavrnili pravila Mohorjeve družbe z utemeljitvijo, da ne upoštevajo zakona o založniških podjetjih.

Nadalje je bilo na dnevnem redu še vprašanje celjskega kulturnega kluba, ki je, kakor znano, zamrl, a bi kazalo najti bolj sproščeno in manj konvencionalno obliko afirmativne dejavnosti celjskih kulturnikov; vprašanja spomeniškega varstva Zavoda v Mariboru ter zaščite prirodnih spomenikov. S tem v zvezi so osvojili sklep, da bo treba na turistični konferenci v Logarski dolini postaviti na dnevni red zaščito Robanovega kota, kakor tudi obram-

bo stališča, po katerem naj ne bi v Logarsko dolino »zašel« noben objekt več brez privoljenja Zavoda za spomeniško varstvo.

KONCERT VREŽETOVH MLADIH PEVCEV

Dolgoletni trud Jurčeta Vrežeta je dobil vse priznanje občinstva ob 13. rednem letnem koncertu, dne 18. maja. Mladinski pevski zbor »Franc Prešeren« se nam je predstavil s sporedom kvalitetnih skladb od Gallusa do Matečič-Ronjgova, Emila Adamiča, Simonitija in Matije Tomca. Izvedba je bila na znani višini tega zbora, ki se ne ustraši tehnično in interpretacijsko težkih skladb, kot je na primer »Dubrovniški madrigal« Rudolfa Matza. Skladbi Cherubinja in Mozarta sta še poživili pester spored, čigar izvedba je zapustila topel in prisrčen vtis.

Zelo barvo osvežujejo

DELAJSKI ODER POJDE V KOPER

Dramski svet Zveze Svobod in prosvetnih društev v Ljubljani je dočel za dramsko republiško revijo v Kopru nastop mladinske igre »Janko in Metka« v prireditvi Delavskega odra »Svobode« Celje in v režiji Cveta Vernika. Revija v Kopru bo v prihodnjem tednu. Vsekar je to velik uspeh za mlade igralce.

V nedeljo, 29. maja bo gostoval Delavski oder v Zalcu v kino dvorani ob 9. uri s pravljico »Janko in Metka«, istega dne popoldne pa v Petrovčah v združenem domu ob 15.30 z igrjo »Arzen in stare čipke«.

O UPRIZORITVI JOHN PATRICKOVE KOMEDIJE »CAJNICA NA OKINAWI«

Hudomušno in razmišljajoče

Vedrina in razposajena hudomušnost, ki sta značilni za vsako komedijo, posebej pa še za komedijo »vojaškega tipa«, sta se tudi v delu Johna Patricka »Cajnica na Okinawi« razbohotili do krajnih meja. Osnovo jima dajejo življenjske ameriške vojakov v Okinawi, ki se hote opirajo na karakterističnosti ameriškega družbenega sistema. Lahko bi jo prav zaradi teh značilnosti uvrstili med lahke, igrive in šegave družbene zapletke, kakršne najdemo v različnih inačicah, prilagojene določenemu okolju in obdobju šemarske. Vedno so njihovi junaki — vojaki te ali one države, ki s svojo naivnostjo, šegavostjo, nerodnostjo in včasih celo z rahlo omejenostjo povzročijo zbir komičnih zapletov, v katerih čisto izstopajo kritične osti, neperjene v določeno smer, ljudi in njih dejanja; tokrat konkretno v življenjske ukrepe ameriške vojske, njeno dejavnost in s tem neposredno v pomanjkljivosti ameriškega vojaškega in družbenega sistema.

Za Patrickovo komedijo »Cajnica na Okinawi« je značilno, da se v njej prepletajo elementi vedrega in spročenega humorja z rahlimi satiričnimi osti ter odtiski poetičnosti, kar jo uvršča med izredno aktualna in priljubljena dramska dela — med dela, katerih lastnosti bi lahko bile svojstvo vsake države in njenih vojakov ter bi jih razumeli prebivalci vseh kontinentov. Bistvo je v humorju, v vzdušju, improvizaciji, iznajdljivosti in prilagojenosti s katerimi je komedija zaživela tudi na odskih deskah. Čeprav jo gledalec nehoti primerja s Patrickovim filmskim scenarijem in filmsko realizacijo v režiji Daniela Mann, lahko tudi brez tega spozna njene odlike značilnosti, dobre in slabe strani dramatičnosti in s tem neposredno tudi uprizoritve.

Režiser Branko Gombač je bil dosleden: ustvaril je komedijo,

kot jo predvideva njena vsebinska zasnova. Ničesar ni dodal in ničesar ni odvzel. To pa delu ni bilo povsem v korist. Skoda, da ni poizkusil vsaj z rahlimi črtami tam, kjer posamezni dialogi in scene niso neobhodno potrebni. S tem bi okreplil povezavo med posameznimi slikami, delo časovno skrajšal in dosegel za gledalca brez dvoma še boljši učinek. Kljub omenjenim pomanjkljivostim pa je delo na odru zaživelo dovolj sproščeno in doživeto. Vsak detajl je bil svet zase, izdelan do slednjega giba, do slednjega stavka. Skladje sta krepili izvirna glasba Marjana Vodopivca ter peštra, v barvnih otenkih okusna in nepretirano kričava scenjska dekoracija Svete Jovanovića. In če je bila uprizoritev v detajlih do kraja izdelana ter je dosegla skrajne meje igralske zmogljivosti in sposobnosti, je bilo tu in tam čutiti rahlo razvrzanost v skladju, ki bi te detaile združilo v popolnejšo in bolj ubrano celoto.

Kljub omenjenim pomanjkljivostim, ki — poudarjam, izhajajo predvsem iz preobirnega teksta, je mladi ansambel celjskega gledališča z uprizoritvijo dosegel svoj namen: delo je uspelo in daje publiki dovolj snovi za razvedrilo, razmišljanje, pa recimo tudi sentimentalno sanjarjenje. Igralci, zlasti nekateri so s svojimi kreacijami dosegli vsestransko priznanje, režiserju pa gre pohvala zlasti za mojstrsko izdelane množične scene, kar vsekakor ni bilo lahko. Na prvo mesto naj postavim izredno sugestivno in lirčno ubrano pojavno male gejeje Lotosov cvet Vere Perove. Realistično skladno podobo, ki ni zašla na splošno pot pretiranosti, temveč je ostala v me- lah prikupnega in simpatičnega modrovanja, smo spoznali v Sakinju Janeza Skofa. Podoba Fizbija Zlatka Sugmana pa je bila v posameznih prizorih preveč naviha, drugič je spet zašla v rahlo burlesko, kar ji ni dalo stilno enotnega izraza. Izrazilo doživlja pa je bila nje-

gova igra v prizorih, kjer so prevladovala čustva. Pavle Jeršin je ustvaril plastično podobo »rojenege« oficirja, ki sta mu vojaka in žena bistvo življenja. Slavko Strnad je bil soliden kot službojoči vojak, manj soliden in pretiran pa v plinosti. S svojimi značilnimi liki kreacijo ter do kraja izdelano masko so izstopali tudi Angelica Hlebecotova, Nada Božičeva, Slavko Belak, Joža Pristov in bolj ali manj vsi ostali nastopajoči. K temu so v veliki meri pripomogli tudi kostumi Alenke Bartl — Serševce. Znatno delež v uspehi uprizoritvi ima tudi koreograf Iko Otrin, posebna zasluga pa gre strokovni svetovalki Mariji Skuškovici, ki je pomagala pri jezikovnem izražanju, intonaciji ter usmerjala dogajanje v tisto svojstveno vzdušje Daljnega vzhoda. I. B.

S polje študijske knjižnice

Safar J.: Nacionalni park Plitvička jezera. Zagreb 1958. S. II. 1959.
Križanić F.: Izbrana sredstva linearne analize za tehnike in fizike. I-II. Ljubljana 1957-1958. S. II 1810/23.
Bohanec F.: Knjižne police za otroke. Ljubljana 1958. S. 19249.
Raymond M.: Od Bodlera do nadrealizma. Sarajevo 1958. S. 19199.
Grassberger R.: Psihologija krivičnosti. Sarajevo 1958. S. 19199.
Wilson J.D.: Sušina o Šekspiru. Beograd 1959. S. 19605.
Samić M.: Metodika nastave i tehnika učenja živih jezika. Sarajevo 1959. S. 19641.
Četvrti kongres Saveza sindikata Jugoslavije. Beograd 1959. S. 19646.
Damjanović P.-L. Laća — Marković: Vodič po delih Marxa, Engelsa in Lenina. Ljubljana 1959. S. 19655.
Laats E.: Geschichte der Weltliteratur. 4. Aufl. München & Zürich 1958. S. 19662.
Dragičević A.: Potrebni rad i višak rada kao kategorije klasnog društva i njihovo odumiranje u socijalizmu. Zagreb 1957. S. 19921.
Friedmann G.: Razmrvljeni rad. Zagreb 1959. S. 19757.
Bloch E.: Subjekt-objekt. Zagreb 1959. S. 19690.
Elgar F.-R. Mailland: Picasso. München & Zürich 1956. S. 19695.
Culicović F.: Stvaranje nove jugoslovenske države. Zagreb 1959. S. 19672.

Za začetek - konec tradicije

Ker je zaradi tehničnih ovir v zadnji številki našega lista odpadel konec pogovorov z maturanti, pa prav tako »Ena osmertnica«, objavljamo oboje danes.

Tako uradna konvencionalnost. Da pa ne bi ostalo samo pri nji, je tu še nekaj neizogibnih vprašanj. Razgovor teče torej dalje. Kako gledate na dijake zdaj, ko niste več dijaki?

I. Tržan: Zdi se mi, nič drugače kakor prej. Zdaj je pač vse mimo...

Je med vami kdo, ki se ni rad učil?

Glasovi maturantov dvoumno: Raje narobe...

Kako dolgo je trajalo, da ste se odločili za temo?

M. Krušič: Kak teden, drugi različno.

Kakšen je bil vaš odnos do profesorjev in narobe?

T. Kolar: Zelo dober. Ko smo

ustanovili oktet, in ko smo izvedeli, da ima neki profesor rojstni dan, smo mu šli pet med uro.

Kakšna bo usoda gimnazijskega okteta?

Ce bomo imeli čas, ne da bi seveda trpel študij, bomo še peli. Vsekakor bomo še šli na izlet.

Ste v osmih letih doživeli kaj posebnega?

(Spogledovanje in samozadovoljno smehljanje, kakor da je bilo tega veliko.)

F. Kozine: Lani za pusta smo hoteli presenetiti profesorja — fantje so ga pričakali v maskah.

Kakšen je odnos tistih, pri katerih iščete nasvetov in pomoči? Vračko: Z znanecem zdravnikom sem se posvetoval, kako bi

naredil nalogo, ta mi je v vseh pogledih pomagal.

P. Šifer: Ko sem izvedel, da je samostan v Žičah romanskega izvora, sem se s kolesom odpeljal tja in dobil mnogo koristnih podatkov.

I. Prodan: V muzeju sem bil lepo sprejet.

Ostali: Tudi profesorji nam z razumevanjem gredo na roko. Katere teme prevladujejo?

Iz prirodoписа in fizike. Manj jeziki.

Kaj pričakujete od življenja? J. Avžner: Ko zapustiš gimnazijo, se pojavijo pred teboj najrazličnejša vprašanja — boš dobil stanovanje, boš imel sredstva itd. Če ti spodrsne, seveda ne smeš vreči puške v koruzo. Upam, da bo šlo.

Kaj vidite v valetu? P. Šifer: Veliko olajšanje...

ANNO MCMLX

ENA OSMERTNICA

AVE

SCHOLA

MORTUARI

TE

SALUTANT

ZA TOTI BOGI 4.a KLAS, KATERI SE

IE SKUŽI ŠTIR LETA MARTRAL INO Z

BURVAMI ZAGIFTAN BIL, ŠVICAL, ŠPRICAL,

ZABUŠAVAS, SE PIFLAL, PA OD PRFORSOV

KLISTIRAN INO V NIČ DEJAN BIL, POTLEI

KRVAVI POT POTIL, DE BI POL, KO SI JE

FERŠTANTRESL S TUJO UČENOSTJO NAŠTO-

PFAL, 7 PER TOTI NAŠI PREŠJUBI ZVEZDICI

ENE činke ŠAUSE NABA DUBO INO JOJ ENO

HVALEŽNO DIPLOMO ZRIHTO TER Z BOŽJO

POMOČJO ENKRAT LE-TE ZGORNE ŠTOKE OD

BLIŽU ZAGLEDAL, PA PO TAZADNEM RANDIJU

S ŠOL MOŠTRI TAM K SREDI ROŽNIKA SVOJ

MIZERERE ZAPOJAL, DE BI VUNDERLE ENKRAT

TOTO SOLŽNO DOLINO ZAPUSTO, SE DŽEHENI

IZOGNO, ENO PONIŽNO PETICIJO ZA BIVANJE V VEČNIH

UNIVERZITETNIH LOVIŠČIH NA SVITLO DAL INO OD

DUDOT POD VOGLOM KOZINUS K SKOZ REŠPETLIN

NA LE-ONE, KATERI ZA NJIM RINEJO, DOLI ZIJAL.

TA NARBOL ŽALOSTNI: VRAČINER, MAMMICA ŠTEFRA;

TETE: JULČKA, BOŽICA, ZVEZDICA, ALBINCA;

STRICOVE: VALENTIN, JOŠKO, LADKO, STANČI, MI

MIRČI, SLAVČI NA JOŽER MO BOŽER.

TOTI KEDN ŠE 4.a INO NIKDAR VEČ!

HOWGH

SKLEPANJE KOOPERACIJSKIH POGODB JE ZAKLJUČENO

USPEH JE NIŽJI OD PREDVIDEVANJ ZA 20 ODSOTKOV

Sklepanje pogodb za proizvodno sodelovanje zadruga—kmet je zaključeno z manjšim uspehom kot smo ob začetku te akcije pričakovali. Predvidevali smo n. pr., da bo v kooperacijo vključeno vsaj 30 odstotkov obdelovalnih površin v privatni posesti. Zaradi različnih vzrokov pa je ta odstotek precej nižji. V planu je bilo, da bo kooperacija zajela 21 tisoč hektarjev, po zaključku akcije pa je vključenih 16.500 hektarjev obdelovalnih površin.

Toda teh razlik med planom in realizacijo ni treba gledati preveč črno. Če računamo, da je v našem okraju sklenilo pogodbe nad 8000 zadrugnikov, med temi pa velika večina takih, ki se niso sodelovali na takem principu z zadrugami in lahko njihovo odločitev imamo za poizkusno tipanje, saj so mnogi podpisali pogodbe samo za del svojih obdelovalnih površin. Ti kooperanti bodo v bodoče, če bodo zadruga s svoje strani opravile svojo dolžnost, pogumneje sodelovali.

Uspeh pri sklepanju kooperacijskih pogodb je bil v precejšnji meri odvisen tudi od vztrajnosti in sposobnosti merodajnih organov, družbenih in političnih organizacij in strokovnih kadrov v zadrugnem sektorju. Verjetno je bilo ob sestavljanju akcijskega programa tudi nekoliko preveč optimizma, ki je bil pogojen z uspehi kooperacije v preteklem gospodarskem letu, ko so bile v raznih oblikah kooperacijske proizvodne koristi kmetov večje od zadrugnih, kar pa ni pravilno in pošteno za sodelovanje z enakimi dolžnostmi. Končno moramo v obzir jemati tudi psihološko plat. Ni namreč težko razumeti, da je našega kmeta težko pripraviti do tako sunkovitih skokov, če je bil doslej navajen primitivnega gospodarjenja in življenja.

Kot že rečeno, so nekateri razlogi v večjem prizadevanju in v vztrajnosti. Razlike v napetosti postavljenih planov in pri pogojih za izpolnitev teh planov ne morejo biti tako velike, da je na primer občina Mozirje presegla plan za 22 odstotkov, občina Slovenske Konjice pa je za 56 odstotkov pod njim. Občina Zalec je samo za 4 odstotke pod planom, Smarje za 12, Šostanj za 24, Laško za 33, Celje za 48, Sentjur, kjer so v začetku kazali najboljši uspehe pa za 51.

Ker je v našem okraju živinoreja na prvem mestu, je zanimivo pogledati kako je z realizacijo kooperacije pri proizvodnji krmskih rastlin. Travniki so izpolnili najbolj potisnilo navzdol, saj realizacija znaša samo 64 odstotkov plana. Močno je presežen plan pri pogodbah za proizvodnjo krmskih okopavin, in sicer, kar za 148 odstotkov več, podobno je za krmsko mešanico s 63 odstotki nad planom. Pod planom pa so sklenjene pogodbe za deteljišča (15 odstotkov) in travnike (za 38 odstotkov). Pri travnikih se to še najbolj pozna, saj je od predvidenih 13.000 hektarjev v kooperacijo vključenih le 8.400 hektarjev travniških površin.

Vzporedno z rastlinsko proizvodnjo je nekoliko nižja tudi realizacija pogodbenih proizvodnih v živinoreji, čeravno je s postavkami družbenega plana bil akcijski program znatno nižan, in sicer

od 4546 ton na 3970 ton. Pri proizvodnji mesa, tako govejega kakor svinine, se planu najbolj približujeta občini Smarje in Zalec, medtem ko druge občine nihajo med 75 in 26 odstotki realizacije. Precejšen udarec realizaciji je zadala občina Sentjur, ki kot izrazito živinorejsko področje beleži le 26 odstotkov realizacije naproti planu.

Kljub tem razlikam med plani in izpolnitvami pa je naše kmetijstvo le odločno na dobri poti. Zdaj je stvar le še v tem, da pogodbeno sodelovanje tudi v resnici in čim bolj uspe. Od prizadevanja zadrugnih kolektivov, strokovnjakov in zadrugnih svetov ter upravnih odborov bo odvisen povečan start v prihodnjem letu. Vsak posamezen primer ko-

operacije, zlasti tam, kjer jo je najmanj, bo lahko veliko pripomogel ali pa tudi škodoval. Zadruga bodo morale paziti na to, da bodo izpolnile svoje obveznosti. Prav tako tudi proizvajalci. Res so vremenske razmere zelo važen predpogoj, toda nič manjši ni delež zadrug, njihovih tehničnih odsekov, strokovnih služb in podobnih činiteljev pri materialni krepitvi zadrugnega sodelovanja.

Led stoletne zaostalosti se ne lomi čez noč, ne da bi pušal posledice. Za to je treba spretnosti, veliko dobre volje in poštrevnosti. Mi želimo hiter razvoj, zato mora biti toliko večja volja in poštrevnost vseh, ki so soddgovorni za to, od posameznikov, zadrug in njihovih odsekov pa vse do političnih organizacij na vasi.

J. K.

Obešajo ga ...

Obnovljeno kopališče v Rimskih Toplicah vabi

Pred dnevi so odprli obnovljeno termalno kopališče na prostem v Rimskih Toplicah. To prikopno kopališče je bilo vedno priljubljeno, saj so v poletnih dneh prihajali številni kopalci od blizu in daleč, da se osvežijo v termalni vodi in navžijejo sonca in čistega zraka.

Letos pa je kopališče v Rimskih Toplicah dočakalo prve kopalce kopalkarjev po večletni kopališče je lani prevzelo v upravljanje Turistično društvo iz Rimskih Toplic, ki je preko zime bazen in kopališke prostore obnovilo. Vsa obnovljena dela doslej veljajo blizu 1.600.000 din. Skoraj ves ta denar pa izvira od zbranih turističnih taks za vrsto let nazaj.

Kopališče je dobilo skoraj novo lice. Kabine so obnovili in zamenjali že dotrajale ključavnice, uredili so bife, postavili nove ležalnike, obnovili prhe in zgradili še en bazen za otroke. Kopalcem pa so pripravili še eno presenečenje — zabavna glasba preko

zvočnikov jim dela kopanje še prijetnejše.

Ta pa še ni vse. Prostor okoli kopališča bodo še razširili, obnovili skakalnico in uredili nov bife, prostor sedenja bifeja pa bo služil kopališkemu mojstru, da bo motril na kopalce.

Cene so približno iste kot lani. Odrasli plačajo kopanje 70 din, mladina do 16 let pa 30 din. Novost je v tem, da so letos za popoldansko kopanje znižali ceno ob delavnikih na 50 din. Ob ponedeljkih je zaradi čiščenja bazena in dotoka sveže vode kopališče zaprto. Člani plavalnih klubov, ki pridejo na trening pod vodstvom, ne plačajo nobene vstopnine. V bifeju dobijo kopalkarji poleg vseh vrst pijač in hladnih jedil tudi nekatera topla jedila po istih cenah kot v gostiščih.

V nedeljo, čeprav je bilo vreme oblačno, se je kopalo v bazenu blizu 500 kopalcev. Ko se bo vreme izboljšalo in ustalilo, pričakujejo v Rimskih Toplicah še več gostov, zlasti še, ko seže v vlakci in avtobusi iz vseh smeri zelo ugodne.

Za pogostejše stike na bratski meji

V sredo se je v Celju zadrževala skupina tovarišev z živinorejske poslovne zveze krapinskega okraja, ki jo je vodil direktor zveze tov. Gabro Vragovič. Pravzaprav je bila to komisija, ki proučuje probleme veterinarske službe, pa je za izmenjavo miselnih obiskala tudi Slovenijo.

Ko je skupina štirih tovarišev iz bratske Hrvatske bila na Okrajni zadrugi zvezi, so se razgovori razširili čez meje njihovega načrta. To pa pomeni, da bi bili pogostejši stiki med obema okrajema na slovensko-hrvaški meji nujno potrebni. To bi pripomoglo prebrskati marsikatero težavo, zlasti pa takšne, ki na-

stajajo zaradi različnih stališč v posameznih zadevah zadrugne politike. Tako bi ob tesnejšem sodelovanju ne prišlo do tako škodljivih pojavov, kakor je bilo pred letom s prodajo umetnih gnojil, ker na obeh straneh Sotie niso veljali enaki kriteriji za cene. Hkrati so tovariši iz Krapine speš ugotavljali, da kupci z naše strani delajo precejšnjo zmedo pri odkupnih cenah za živino. V pogovoru je bilo mogoče priti do zaključkov, da so ravno naši savinjski zadrugniki precej kupovali živino na njihovih dogovorih. Sicer je to razumljivo, da so hmeljarji hoteli čimprej doseči predpisani stališ, obsojanja vredno pa je, da so to delali izključno na lastno pest, čeravno bi prek zadruga, oziroma ob sodelovanju prizadetih zadrug, dobili živino po znatno nižji ceni.

Gostje so se močno zanimali za uspeh kooperacije in poudarili, da smo v našem okraju v tem pogledu dobro uspešni. Navdušeni so bili nad proizvodnjo pitane živine v pitlijskih po Sloveniji. Na omenjenem informativnem sestanku so govorili tudi o ustanavljanju zadrugnih proizvodnih obratov, o odkupu in namenu zasebnih zemljišč in podobnem.

Na vsak način je bil stik zelo koristen in vsi so enodušno sklenili te stike okrepiti, ker je to v skupnem interesu. Meja med bratskima republikama naj bi bila veliko bolj vez, kakor pa meja v starem pomenu besede.

J.

NA OBISKU V SPECIALNI VRTNARSKI SOLI V MEDLOGU PRI CELJU

Pogovor o kadrih, rožah in novi šoli

Po njih štirinajst let že imamo v Celju vrtnarsko šolo, ki je dala Sloveniji že nad 300 kvalificiranih vrtnarjev. Morda se Celjani ne zavedamo, da imamo vsak dan na mizi in na očeh plodove njihovega dela, saj je praktično delo osnova njihovega dvoletnega šolanja. Zelenjava in sočivje, rože na cvetnih gredah po parkih, javnih nasadih, okrasno rastlinje, ki mu ob sprehodnih ugibamo imena, šopki ob praznikih, venci, vse to prihaja z njihovih gred in nasadov. Mesina vrtnarja in vrtnarska šola sta sicer ločeni, hkrati pa tako tesno povezani, da kadar govorimo o podjetju »Vrtnarstvo« ne moremo mimo te šolske ustanove.

Vrtnarska specialna šola v Medlogu edina v Sloveniji vzgaja kvalificirane vrtnarske kadre, poleg tega so tu še tečaj za priučene vrtnarje in sedež republiške izpitne komisije za vrtnarsko stroko. Šola sprejema vsaki dve leti po 45 do 50 gojencev iz vse Slovenije. V teh dveh letih gojenci dobivajo ob teoretičnem in praktičnem pouku potrebno znanje za kvalificirane vrtnarje. Program šole je obširen saj daje absolutno šole osnove iz zelenjadarstva, gojitve cvetja, ureditve in oblikovanja parkov in cvetličarske obrti. Kaj vse k takemu pouku poleg splošnih predmetov spada, si lahko mislimo, saj je samo rož in okrasnega rastlinja na stotine vrst, vsaka pa terja drugačno nego. Sodobno vrtnarstvo postavlja na laž narodno pesem, da »pozimi pa rožice ne cvetijo«, in uresničuje pravilno pripoved o deklici, ki je v snegu nabrala jagod za bolno mamo. To pa je mogoče le ob temeljitem znanju, a vrtnarstvo je v okviru kmetijstva veda, ki se nenehno izpopolnjuje.

Razmere, v katerih gojenci dvoletne vrtnarske šole živijo, pa niso najbolj rožnate. Šola je internatskega tipa. Toda njihova stanovanja, učilnice in zemljišča, na katerih delajo, so raztresena, da morajo dnev-

no prehoditi kilometre samo na poti v učilnice, na delo, k obedu. Poleg tega so s prostori na tistem, primanjkuje potrebnih sanitarnih prostorov, oprema je zastarela. Da v tem pogledu v štirinajstih letih ni bilo več narejenega, je povzročilo to, da že leta računajo na novo šolo, nove učilnice in internat. No, zdaj je to seme padlo v plodno prst, saj bodo že letos začeli graditi novo stavbo, za katero bo republiški sklad prispeval 15 milijonov, okraj pa je obljubil 10 milijonov. To bo zadostovalo, da bo zgradba letos vsaj pod streho. Ko bo nova šola zgrajena, bo mogoče misliti tudi na to, da bi naša celjska šola poleg nižje dobila tudi srednjo stopnjo. Doslej so najboljši absolventi odhajali na srednjo kmetijsko šolo v Maribor, ki pa nima specializiranega oddelka za vrtnarje. To bi bilo v Celju mogoče urediti, tako da bi tisti, ki bi šolanje nadaljevali še za dve leti v višji stopnji, dobili nastov vrtnarskih tehnikov. V novi stavbi bodo poleg učilnic tudi kabineti in laboratoriji, kar je za pridobivanje temeljitejšega znanja neobhodno potrebno.

Upravnik šole, ing. Ogner je na vprašanje, če bo tudi v bodoče potreba po vrtnarskih strokovnjakih tako velika, odgovoril:

Vsako leto moramo odbiti vsaj polovico prošelj za sprejem v šolo, ker je naša zmogljivost premajhna. Računati moramo nadalje, da vrtnarska stroka dobiva vedno večjo veljavo. Ze samo to, da mesta potrebujejo vedno več zelenjave in sočivja, je porok za še večje potrebe. Nadalje je naraščanje standarda naših delovnih ljudi močno razširilo tudi gojitev cvetja in okrasnih rastlin. Samo celjska cvetličarna je v zadnjih letih zelo povečala promet. Pomislimo na nova mesta, nove mestne četrti, nove parke, nasade, na to, da je smisel za lepoto zajel široke množice ...

Res je tako. Ne smemo pozabiti

na to, da so časi, ko so imeli vrtnarje le premožni meščani in kapitalisti, minuli. Pogledajmo okoli sebe in videli bomo, da se moderno urejene pisarne spreminjajo v vrtove pod streho, da rože niso tuje niti ob delovnih mestih v tovarnah, da so se nekaj pusta in sajasta tovarniška dvorišča spremenila v parke, da so okrasne rastline naše pot na vrtove kmečkih hiš. Standard se res lahko meri tudi po rožah. In končno, ali ni to prav, da se delovni človek počuti prijetno doma, na poti in v službi?

Za konec še nekaj. Poleg nove šole nameravajo v Medlogu urediti tudi park, kjer bodo zasadili poleg rož tudi okrasne grmičevje in dreve. Ta park bo nekaj botanični vrt, ki bo služil za izobraževanje in prijetno občutje. Sem bodo lahko v prirodpisnih urah hodili učenci in dijaki celjskih šol in vsi, ki se zanimajo za naravo.

Toliko o mladih vrtnarjih, rožah in novi šoli. Celjani smo lahko veseli, da imamo v pestrem zbiru šolskih ustanov tudi vrtnarsko, ki se ji odpirajo lepše perspektive. Morda bomo kdaj doživeli še cvetlične razstave? Cemu ne? Ali so v Nici, Benetkah, Trstu in drugih mestih izjemni pogoji? Ali ni Ho:andija razvila svojo »cvetlično industrijo« iz enega samega zavoja tulipanskih gomoljev?

c. k.

AVTOMOTOR CELJE BO UREDIL SERVISNO DELAVNICO

Svet za blagovni promet pri celjski občini je na zadnji seji odobril podjetju Avtomotor ustanovitvi servisno delavnico v prostorih Bremecevo delavnice v Miklošičevi ulici. Kasneje, ko bo podjetje Avtomotor zgradilo skladišče na Lavi, bodo tudi servisno delavnico preselili tjakaj.

Žena • dom • družina

Letošnja matura in izbira poklica

Dijaki četrtil razredov gimnazij so pred dvema tednoma za vedno zapustili šolske klopi. Vrnili se še bodo enkrat ali dvakrat, da bodo zagovarjali svojo maturitetno nalogo, in potem nikoli več. Najpša leta njihovega življenja bodo ostala v spominih, ki jih bodo obujali le na valem iz poznejših obletnic.

Pred brezskrbnimi dijaki pa se je pojavila prva velika odgovornost in skrb. Verjetno so skoraj vsi morali tokrat prvič popolnoma sami odločiti o zelo važnem vprašanju, o izbiri nadaljnje življenjske poti. Nov način opravljanja mature je to vprašanje postavil pred dijake letos prej kakor druga leta, saj mnoge naloge že pogojuje stroka, ki so si jo izbrali za nadaljnji visokošolski študij. Torej se je marsikateri že odločil, če bo in na katero fakulteto se bo vpisal.

Nekateri na oge pa kljub temu dopuščajo večjo možnost izbiranja in pred vsemi temi dijaki stoji to vprašanje še nereseno. Denimo na primer: maturitetna naloga v nemškem jeziku o Schillerju. Dijak lahko študira germanistiko, komparativno literaturo, no in celo višjo komercialno šolo (tu je velike važnosti znanje tujih jezikov). Naloga, ki obravnava temo iz kemije odpira pot na vse tehniške fakultete, na prirodoslovno fakulteto itd. In sedaj namre ugotoviti, da je takšnih nalog mnogo več, da torej velika večina abiturientov še omahuje in se ne more odločiti za izbiro nadaljnjega študija.

Prav gotovo ima vsak dijak danes že svojega konjička. Cetudi ta ni »znanstvenoe« pogojen, je pa vendar predmet, ki je vzbudil pri dijaku zanimanje, ki ga zlasti sedaj ne kaže omaloževati. Tudi sport lahko nudi abiturientu poklic, če se bo v tej panogi izpopolnil na visoki šoli. Seveda pa takšnemu dijaku sport ne sme biti le zanimanje, ne da bi se mu pri tem sam aktivno posvečal.

Starši lahko pri izbiri poklica precej vplivajo. Usmerjajo lahko svoje otroke že od zgodnje mladosti k tistemu, za kar kaže otrok zanimanje. Danes, ko je dijak pred odločitvijo, takšno usmerjanje ni več mogoče. Veidar pa lahko oče ali mati v izčrpnem pogovoru prikaže otroku prednosti vsakega študija posebej, nepristransko, in mu tako vzbudi zanimanje za kakšno stroko. Mišljenje, da odpira na primer pravna fakulteta le pot na sodišče ali tožilstvo (čeprav je tudi tu zanimivo) ali pa v advokaturu, je popolnoma napačno. Pravniki so danes potrebni gospodarskim organizacijam prav tako kakor organom državne uprave; končno pa je pravna fakulteta

tudi dobra osnova za novinarski poklic.

Tehniška visoka izobrazba prav tako ne odpira le poti v tovarne in podjetja, marveč tudi v znanstvene inštitute, na tehniške visoke in srednje šole, v strokovne odseke ljudskih odborov in drugam. — Možnost znanstvenega delovanja imajo prav tako diplomanti medicinske fakultete. Vse filozofske fakultete prav tako ne odpirajo le poti v zbornice srednjih in visokih šol, marveč tudi v gospodarstvo, na inštitute in v razne znanstvene in socialne zavode.

Vojne akademije vzgajajo nov kader čuvarjev mira. Nudijo visoko strokovno izobrazbo, ki je v svoji panogi preciznejša in bolj popolna kakor na drugi visoki šoli. Seveda diplomanti teh šol nimajo tolikih možnosti za poznejšo zaposlitev, to pa tudi ni potrebno saj so se vpisali v to visoko šolo zato, da ostanejo v častni službi domovine.

Preleteli smo možnosti abiturientov. Najbolj koristen nasvet, ki ga sedaj na pragu visoke šole lahko še dam je, da naj vsi, ki svojega nadaljnjega študija še niso izbrali, obiščejo nekatere ustanove raznih strok in se seznajajo z njihovim delom. Prav gotovo jim bodo povsod nudili pomoč in nasvete ter pomagali abiturientu k odločitvi.

O.

KAKO PRAVILNO PRAVILJAMO OKREPCILA

PRAVA KAVA: Opraženo, zelo drobno zmelto pravo kavo nasujemo na sitce in vlijemo čez vrelo vodo. Pokrit lonec pustimo zdaj še nekaj časa na vroči plošči. Kava ne sme vreti, sicer izgubi aromo.

SLADNA KAVA: Zmelto sladno kavo zakuhamo v mrzlo vodo, vreti sme le dve do tri minute; če ji dodamo še pravo kavo, stordimo to že tedaj, ko je sladna kava skuhana in pustimo stati lonec še nekaj časa na vroči plošči.

RUSKI ČAJ: V vrelo vodo damo čaj in pustimo pokrito stati. Vreti ne sme! LIPOV IN KAMILIČNI ČAJ: Cvetje zakuhamo v vrelo vodo, zavremo, odlijemo, znova zalijemo in vremo pet do deset minut, nato odlijemo. Kamilični čaj za malega otroka pripravljamo tako kakor ruski čaj.

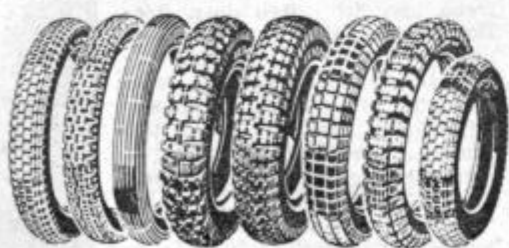
KAKAO: V delu tekočine zmecamo kakao, sladkor in ščepec soli ter to vlijemo v vrelo vodo. Vreti ne sme!

ČOKOLADA: Čokolado zmecamo s sladkorjem in mlekom, nato vlijemo v vrelo mleko in kuhamo eno minuto.

OGLAŠUJTE V CELJSKI TEDNIK!

VELIKA IZBIRA AVTO, TRAKTOR IN MOTORSKIH GUM KAKOR TUDI KOLESNIH PLAŠČEV

ZA MALE BRALCE

»LJUDSKI MAGAZIN«

Mladim bralcem

Veleblagovnica »Ljudski magazin« je za nagrade pripravila tri lepe nagrade. Odgovorov je bilo zelo veliko, zreb pa je določil tele mlade bralce:

1. Novak Franjo, Vransko, 5. a;
2. Pevec Marica, Bukovžlak, 29. Teharje;
3. Cretnik Marjan, Celje, Selce 20.

Vse nagrade bomo pisemno obvestili, kje in kdaj lahko dvignete nagrade, vse ostale pa pozivamo, da nam še pišejo.

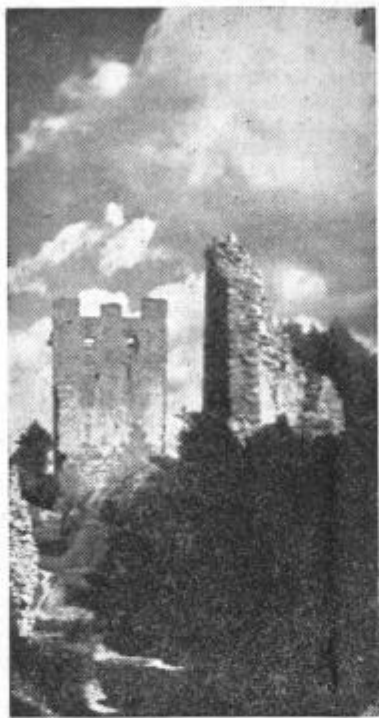
Stari grad pripoveduje

Mrzlo in sivo stoje ruševine starega gradu. Vse je prepleteno z bršljanom in veliki zeleni listi leže na zidovih. Tiho in mirno je. V ta mir pa nenadoma zadoni pesem malega pastirja, ki je prišel past kravo v bližino gradu. Legel je v travo... Sonce ga je žgalo po obrazu. Zaspal je.

Takrat je začel stari grad pripovedovati:

»Pred več sto leti sem bil še ves bel in obsijan od sonca. Gospodoval sem nad dolino, branil v sebi grofa pred kmeti in čuval skrivnosti za svojimi debelimi zidovi. Pa so prišli nekega dne kmetje pred mo-

ja vrata. »Kaj boste vi, sirote?« sem si mislil. Toda kmetje so podrli vrata, pridrli v grad in vse prevrnili, razbili... Moče sem gledal, kako propadajo moji zidovi. Z nočjo pa so odšli tudi kmetje.

Stari grad se je zamislil, nato pa je nadaljeval: »Nato so prišli pred moja vrata možje v rdečih hlačah, s sabljo v rokah. Bili so Turki. Porušili so moje zidove še bolj in sedaj sem tak, kot me vidite. Imel sem burno preteklost, toda moji zidovi niso vzdržali.« je končal grad.

Deček se je zbudil, odpejal kravo domov in sanje razodel prijateljem. Poslej so vedno hodili na ruševine starega gradu.

Matjaž Revgat,
Pilštanj št. 16,
Lestično

»POZDRAV POMLADI NA OTOKU«

Društvo prijateljev mladine na Otoku bo pridelalo za predloške otroke na področju stanovanjske skupnosti Otok v nedeljo izlet v Lince pod geslom »Pozdrav pomladi«. Zbirališče otrok bo ob 8. uri, nakar bodo šli k gostišču »Pri gričniku«. Vabljeni so tudi starši otrok. Otroci naj prinesejo s seboj lončke za pijačo.

Dobili so televizijski sprejemnik

Ob zaključku tedna Rdečega križa so na Vranskem pripravili uspešno in množično obiskano akademijo ter oddajo »Pokaži kaj znaš«. Na akademiji je govoril predsednik organizacije Rdečega križa tov. Praprotnik, ki je orisal njeno zgodovinsko pot ter njen pomen. Privedite »Pokaži kaj znaš« pa je lepo pokazala, kaj zmorejo tamkajšnji mladinci in pionirji, kadar jih vodi pripravevni in skrbni voditelj. Končno so si številni domačini in gostje ogledali še razstavo o dejavnosti podmladka Rdečega križa. Popoldne je bila še družabna prireditev, na kateri je zastopnik Društva prijateljev mladine poklonil pionirski organizaciji na šoli televizijski sprejemnik.

J. G.

S Polzele

V počastitev dneva zmago je društvo »France Prešern« iz Celja pripravilo kulturni spored v domu oskrbovancev na Polzele. Sodelovala je godba na pišala, tamburški in pevski zbor ter drugi. Vsi oskrbovanci in vaščani se za prisrčno prireditev iskreno zahvaljujejo.

SMEŠNICE

VIDEL JO JE...

Očka: »Mihec, si morda kje videl mojo sekuro?«
Mihec: »Da, očka, v Celju pri železninarju imajo prav takšno!«

BISTRA GLAVA

Oče: Plus »x« in minus »x« se pri seštevanju uničita! Jasno?!
Sin: Ne, ne! Vsak čas bo začelo deževati!

TA PRESNETI PREHLAD

Mička in Tončka listata po »Tovariših«. Na zadnji strani zagleda Mička lepo fotografijo rož in navdušeno vzklikne:

»Glej, Tončka, to so pa tiste rože, ki tako lepo dišijo!«
»A res?« se začudi Tončka, dvigne časopis, ga poduha in razočarana pripomni:

»Tak narahod imam, da nič ne duham!«

o o o

Smešnice so napisali: Arnšek Jožica, Leskovec 35. Skofja vas, Tea Butinar, Vodnikova 9, Celje, Ocvirk Anica, Vrhe 21, Teharje.

Pismo mladim bralcem

Verjetno boste tudi v tej naši rubriki iskali še en okvirček, kjer naj bi bila nova nagradna vprašanja. Toda — zaenkrat — je podjetelj, ki bi prispevala nagrade, zmanjkalo, zato boste to pot nagradna vprašanja iskali zama. S tem pa seveda ni rečeno, da naša rubrika ne bo več izhajala. Nasprotno — prav tako jo boste lahko prebirali vsakih štirinajst dni. Nagradne uganke bodo redkeje, zato pa takrat, kadar jih bomo objavili, bogatejše.

Dragi otroci, pošite nam še vneprej in ne izgubite volje, če vam kdaj na kdaj ne bomo objavili kakšnega prispevka. Veliko vas je, mnogo dobrih dopisov imamo od vas,

zato želimo, da bi vsi naši mladi bralci prišli na vrsto. Vaše dobre prispevke bomo tudi nagradili. Pa še nekaj — Veseli bi bili, če bi dobili od vas predloge, kaj si še v naši mali rubriki želite in če bo v naši moči, verjemite, da vam bomo radi ustregli.

Dobrodošel nam bo vsak prispevek, ki ga boste poslali — tako opis kakšnega doživljanja, pesmica, basen, domislica, smešnica, prav tako bomo veselili tudi risb, najbolj pa, če bi nam poslali tudi kakšen rebus ali morda celo križanko. Boste poskusili? Potrudite se in tudi mi se bomo. Nasvidenje čez štirinajst dni.

Uredništvo

Zapiski o tabornikih

»Čebelice in medvedki«

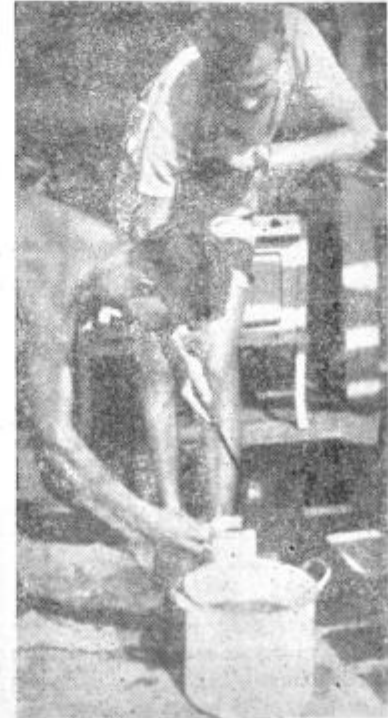
Današnja doba je doba motorizacije, obdobje naraščajočega tempa, avtostrad, tovarn z značilnim ropotom in sajastim ozračjem. Mnogi so ob tem pozabili na naravo, vendar ne vsi. Taborniki že ne. Nasprotno, njihov cilj je narava. Obdobje motorizacije pa

je pomen te organizacije še neznanos povečalo.

Obiskal sem jih, službeno seveda, saj sedaj tudi ni čas taborov. A kmalu bodo počitnice. Tedaj se bodo vsi voili usuli v gozdove, na planote, ob jezera — skratka v naravo, kjer ne razsajajo živčne bolezni. Kjer se otroci odpočijejo in ponese nazaj na domove tisočero spominov, lepih in nepozabnih spominov za vse življenje. Ko sem jih vprašal o dišvetjih na zadnjih taborih, je kar zavreščalo. Vsak je hotel povedati svoje. Teh je pa toliko, da bi jih ne spravili v ta ožek okvir. Zato sem zapisal samo to, kar mi je povedal vodnik.

Najprej me je prosil naj ne pišem njegovega imena. Ne zato, ker bi mu bilo nerodno, temveč zato, ker je v celjskem okraju 25 taborniških vodov. Vsi pa delajo po istih načelih vsi težijo za istim ciljem.

Vsi smatrajo taborniško organizacijo za športno, a to je zmotno. Najprej, taborniki ne »zanjajo«

Nestrpnost pred loncem

športa, kar pa je še pomembnejše, njihova prva naloga je vzgoja mladine. Pa pustimo to ob

Na cesti nisi sam!

Dvomesna akcija za varnost prometa, ki je bila namenjena kolesarjem, njihovi vzgoji in zato zmanjšanju števila prometnih nesreč na cestah, se bliža koncu. V juniju in juliju bodo na vrsti uporabniki vseh motornih vozil, pozneje pa še pešci. Vendar to ne pomeni, da bodo lahko kolesarji v juniju in juliju in seveda pozneje počenjali na cestah, kar bodo hoteli. Ne, še daleč ne! Vzoredno z akcijo za koristnike motornih vozil bo tekla še vzgoja kolesarjev.

Ko smo oni dan vprašali tajnika okrajne komisije za varnost prometa tov. Janka Poljanška, kako se izvaja lepo zastavljen program, je dejal, da je začetek akcije obetal boljše rezultate, in da je pozneje prizadevanje vseh odgovornih činiteljev nekoliko popustilo. Res je, da moramo pri tem računati na prezaoplenost članov občinskih komisij in drugih, toda prav ta ugotovitev narokuje, da bi morali pri občinskih ljudskih odborih delati stalni delavci na tem področju.

Mnenja sem, je nadaljeval tov. Poljanšek, da tudi na šolah niso storili vsega, kar bi lahko. Tako imamo še danes primere, da nekateri otroci sploh ne vedo, zakaj gre. To je žalostna ugotovitev, ker smo razdelili prav za te otroke na stotine in tisoče brošur in podobno. Po mojem mnenju bi lahko tudi učitelji in profesorji sami opozarjali na to, kaj vse lahko na cesti povzroči neprevid-

nost, malomarnost kolesarjev in pešcev. Ni prav, če čakajo le na predavatelje od drugod. Da nam je takšna vzgoja še potrebna, in na žalost bo še dolgo, nam kažejo tudi podatki o prometnih nesrečah v letošnjem letu. V primerjavi z lanskim letom se je število sicer nekoliko zmanjšalo, toda kljub temu je število 150 prometnih nesreč v okraju, od tega deset s smrtnim izidom (med njimi trije kolesarji in en otrok) še vedno preveč boleča.

Da na nekaterih šolah kljub vsemu niso storili vsega, je pokazal tudi primer pred dnevi. Učenci celjske gimnazije so imeli športni dan. Več desetih kolesarjev se je tedaj podilo od atletskega stadiona po Kersnikovi cesti do Kajuhove ulice. V tem času so prometni organi našli nekaj nad dve sto primerov prometnih prekrškov.

Skratka, kljub vsem prizadevanjem in navzlic velikim stroškom, ta akcija še ni dala zaželenih rezultatov. Se vedno srečujemo na cesti kolesa brez luči, brez odbojnih stekel in podobno. Se zmeraj je vinjenost kolesarjev nevarnost številka ena!

Navzlic kritičnim primerom, pa je treba ugotoviti tudi nekatere dobre strani. Tako so pri velenjskem rudniku lignita prav v tem času uredili kolesarnico z delavnico za popravila koles. V kolesarnici so uvedli tudi stalno strazarsko službo. Veliko predavanih, izpitov in podobno je pripravilo tudi društvo Ljudske tehnike tovarne emajlirane posode. V zadnjem tednu je bilo urejenih šest izlozb, nadalje je bilo v različnih krajih celjskega okraja 26 predavanj na šolah s 3.000 udeleženci, sedem predavanj po vaseh z 1.300 poslušalci, 23 kinopredstav z 8.250 gledalci ipd. Izredno prizadevanje je pokazal tudi šofer občinskega ljudskega odbora v Slovenskih Konjicah Stanko Rebernik, ki je vsako prostoro uro med vožnjo izven obcinskega središča izkoristil za predavanja na šolah in drugod.

—an

Celjski trg

Krompir 20 (25—30), nov krompir 90 (—), nova čebula 90 (80), stara čebula 105—110 (100), česen 110 (200), solata 95—150 (100—150), špinata 50 (100—150), zelje — (150), peteršilj 150 (100—160), zelena — (100), koleraba — (60), por 40 (40—60), pesa 100 (—), korenček 100 (80), hren — (150—200), redkvice 80 (80—100), belo glavato zelje 120 (—), ribano zelje — (50), grah 70 (—), limone 200 (—), banane 270 (—), jabolka (60—100), mleko — (50), skuta — (160), smetana — (240), maslo — (520—600), jajca 15 (16—18), kokoši — (400—500), piščanci — (750), visok fižol 115 (90—120), nizki fižol 100 (70—90), češnje 100—110 (—), jagode 170 (—).

V tem tednu so padle cene novemu krompirju, solati, peteršilju, korenju, česnjam, grahu, zvisale pa so se cene jabolkam in jajcem.

Trg je bil srednje preskrbljen.

Gibanje prebivalstva

V času od 14. do 21. maja 1960 je bilo rojenih 53 dečkov in 27 deklic.

Poročili so se:

Mirko Korošec, delavec iz Vezovja in Miroslava Recko, delavka iz Zvodnega. Ferdinand Erjavec, kemijski tehnik iz Mozirja in Viljemina Narberger, delavka iz Zabukovec. Avgust Katičnik, strojni mehanik in Lidija Cander, šivilja, oba iz Celja. Slavko Moga, strojnik iz Podgorja in Ana Pokelšek, delavka iz Zepine. Karel Kragonik, rudar iz Kočnice in Elizabeta Kresc, delavka iz Celja. Frančišek Selčan, študent metalurgije in Erika Zaler, uslužbenka, oba iz Celja. Ivan Ivanjok, delavec iz Trnovca in Marija Pogacnik, gospodinja iz Celja. Jožef Rus, keramičar iz Kasaz in Marija Josovec, uslužbenka iz Petrovca. Anton Hribnik, uslužbenec in Marjeta Ilovic, učiteljica, oba iz Rečice ob Savinji. Anton Ivnik, študent kemije iz Drešnje vasi in Olga Artelj, uslužbenka iz Zalca.

Umrli so:

Gasper Steble, vdovec iz Liboj, star 72 let. Jožef Potočnik, otrok iz Seš, star 7 mesecev. Anton Ovčar, vzdrževalec na osebje s Polzele, star 77 let. Marija Paj, upokojenka iz Krvavke, stara 76 let. Pavel Starič, upokojenec iz Celja, star 60 let. Miroslav Konec, otrok iz Ostrožnega, star 3 mesece. Peter Obriškal, kmetovalec s Polzele, star 70 let. Helena Sekar, upokojenka iz Celja, stara 80 let. Zdenka Ahlik, otrok iz Celja, stara 3 mesece. Jože Umek, rudar iz Zabukovec, star 25 let.

NAPADENA Z VILAMI

Jožef Golob iz Leskovec pri Skofji vasi je nekdo napadel z vilami. Golobova je dobila poškodbe po glavi, rokah in nogah.

S SIPO SE JE RAZREZAL

po roki Jakob Velenšek iz Ostrožnega.

PRI DELU

v Tovarni tehnike je delavca Staneta Kovarja zgrabila za roko stroj in mn je poškodoval.

PRETEPI

V pretepu je skupil Rajmund Skorc z Dečkove ceste. — V Javorju pri Slivnici pa so Ivana Drame zabodli v prsi koš.

OČI SI JE POSKODOVAL

Janko Mastnak iz Bodreža pri Grobelnem pri delu v Cinkarni.

Z VROČO JUHO SE JE POLILA

petletna Jožeta Beloglavce iz Polzele. Opekla se je po telesu.

NESREČNI PADCI

Roko in nogo si je pri padcu zlomil Avgust Knez iz Bukovžlaka. — Pri padcu s kolesom si je zlomil nogo Anton Jerin iz Prebolda. — Tudi desetletni France Merslavic iz Gorjice pri Sentjurju je padel s kolesom. Pretresel si je možgane in zlomil rebra. — Stanko Centrih iz Male Pirešice si je pri padcu s kolesom poškodoval glavo. — Franja Dora iz Zagrada je padla na dvorišču in si zlomila nogo. — Martin Volžič iz Pernavega pri Zalcu je padel z motorjem. Dobil je pretres možganov in poškodbo na glavi.

Veseli otročiči

Veter vije izza meje, sonček sije z neba, deca raja in se smeje, ringa raja, tra-la-la.

Pravi Tonček, bistra glava: »Fantje, gremo se lovit, deklice s tem ringa-raja, naj gredo se pa soliti!«

Pa užaljena dekleta brž si delo najdejo, tudi s prošnjami jih zlepa fantje proč ne spravijo.

Metka punčko bo previla, Vida gre plničke prat, krilce Cvetka bo sešila, lena Metka pa gre spat.

Anica Ocvirk,
Vrhe 21, Teharje

»Kam potuješ, fantek?« je v bližini Jezerc vprašal sprevednik planinskega avtobusa malega potnika, ki je nemirno pogledoval skozi okno...

»K staremu očetu grem na kratke počitnice...«, je solznih oči odgovoril devetletni Srečko.

»Na Planino?« je vprašal sprevednik. Tedaj je fantek zajokal in ihte pojasnil, da živi njegov stari oče v Hrastrju pri Kozjem in ne na Planini. Sprevednik je tedaj lahko ugotovil, da je fantek v Celju vstopil v napačen avtobus. Kaj sedaj? Avtobus je že brzel proti Planini. Pa se je sprevednik Pepi Uduč skrbno odločil... Na Planini je dečka odvedel na svoj dom, kjer je presenečeni ženci razložil, kaj se je zgodilo. Po večerji je mali Srečko prenočil pri sprevedniku, naslednje jutro pa se je — namesto k svojemu staremu očetu — vračel nazaj v Celje na dom svojih staršev, kamor ga je popeljal naš sprevednik.

Primer nas uči, da otrok ne bi smeli puščati na pot samih, sprevednik planinskega avtobusa tovariš Pepi Uduč pa zasluži za skrbno ravnanje pohvalo.

S. D.

Ureditev središča tabora

Pomoč tovarišu

Telesna vzgoja in šport

Zamujena priložnost...

BRANIK - KLADIVAR 2:1 REKORDNI OBISK NA GLAZIJI

Nedeljska tekma med mariborskim Branikom in celjskim Kladivarjem je končno razčistila vse nejasnosti in vsa uganjanja. Čeprav so se neke teoretične možnosti za spremembo na samem vrhu slovenskega nogometa, pa je bržkone že dvoboj na Glaziji odločil, da bo v kvalifikacijah za vstop v drugo zvezno ligo nastopal Branik in da bo Kladivar še nadalje v družbi slovenskih enajstoričnikov.

Do konca prvenstvene sezone sta se dve koli. Tako bo Branik gostil Krma in potoval v Izolo (ki je že zala slovo slovenski conski ligi). Kladivar pa bo nastopal v Ljubljani proti istoimenskemu klubu in nazadnje sprejel na Glaziji kranjskega Triglavca. V teh srečanjih tičijo še teoretične možnosti za spremembo, ki pa nimajo skoraj nobene praktične osnove. V teh tekmah bi namreč Branik moral izgubiti vse štiri točke. Kladivar pa jih prav toliko osvojiti. Če sodimo po dosedanjem razpletu dogodkov, potem si Branik ne bo privoščil takšnega spodrsila, pa čeprav je žoga zares okrogla.

Nedeljska tekma je na Glazijo privabila rekordno število gledalcev. Prireditelj je prodal točno 5734 vstopnic. Zraven tega pa je tekmo gledalo še najmanj tisoč zastojkarjev, to je tistih mladih ljudi, ki jim je prireditelj tekme omogočil brezplačen ogled.

Tekma se je končala z zmago gostov 2:1. Lahko pa bi imela tudi drugačen konec, če... če bi bil Marinek dovolj prisenben in če bi izkoristil enajstmetrovko za odločilno vodstvo Kladivarja v prvih minutah igre. Vrataarja je sicer ukanil, le-ta se je namreč pogljal ravno v nasprotni del svetlišča, toda kaj, ko je žoga zadela vratnik in se odbila nazaj v polje. Namesto, da bi dobil Kladivar z realizacijo kazenskega strela še več moči in več volje za

zmago, pa je ta neuspeh vplival na domačo enajstoričnico kot hladan tuš.

Na tekmi se je tudi videlo, da v vodstvu Kladivarja ni bilo enotnega stališča glede postave in da so eni zahtevali eno, drugi pa spet drugačen sestav. Bržkone je tudi ta okolnost vplivala na psihično pripravljenost igralcev. Sicer pa, po toči zvoniti je prepozno. In to so pri Kladivarju tudi storili in se šele zdaj po tekmi odločili za neke ukrepe, ki

naj prinesejo v društvo več reda, točno določene pristojnosti posameznih funkcionarjev in podobno. Skoda, da tega niso storili že prej.

Nedeljska tekma na Glaziji pa je pokazala še nekaj, namreč, da ta športni prostor ne ustreza za sprejem večjega števila gledalcev. Vse to daje misliti, da bo treba tudi v našem mestu rešiti vprašanje osrednjega športnega parka, takšnega, ki bo mestu v ponos.

Prekršek: Hibernik je na tleh in posledica — enajstmetrovka, ki pa je ostala neizkoriščena. (Posnetek: Zdravko Vidmar.)

»POKAL MLADOSTI« za Celjane

V počastitev dneva mladosti je Strelska zveza Slovenije izvedla prvenstvo okrajnih mladinskih ekip v streljanju z malokalibrsko puško za »Pokal mladosti«. Med sedmimi

ekipami je premočno zmagala vrsta iz Celja z 943 krogi, drugi so bili Kranjčani z 885, tretja Ljubljana, četrti Maribor, peta Nova Gorica, šesta Murska Sobota in sedmi Koper.

V ocenjevanju posameznikov je zmagal Franc Brečko iz Stora z 248 od 300 možnih krogov, drugi je bil Sromba iz Kranja, tretji pa Vili Dečman iz Stora z 242 krogi.

Z zmago v ekipnem ocenjevanju so Celjani osvojili »Pokal mladosti«. Cestitamo.

PIONIRKE IZ ZALCA REPUBLISKE PRVAKINJE

V nedeljo je bilo v Murski Soboti republiško pionirsko prvenstvo v igri med dvema ognjema. Iz celjskega okraja sta se prvenstva udeležili ekipa pionirk iz Zalca, ki je osvojila naslov republiškega prvaka in pionirji iz Slovenskih Konjic, ki so zasedli drugo mesto.

ŠPORT V KRAVKEM

ROKOMET. V okviru tedna mladosti je bilo v Celju okrajno prvenstvo osnovnih šol v rokometu. Pri pionirjih in pionirkah je bil dosežen isti vrstni red. Zmagali so igralci, oziroma igralke tretje osnovne šole iz Celja, na drugo mesto so se uveljavili tekmovalci iz Sočanja, na tretje pa učenci in učenke iz Prebolda.

NOGOMET. Nogometaši Olimpa so med tednom gostovali v Trbovljah, kjer so se srečali z domačo enajstoričnico Rudarja. Po boljši igri so zmagali Celjani s 4:3.

KEGLJANJE. Pred kratkim je bilo končano državno prvenstvo v kegljanju za posameznike. Kljub skromni udeležbi so Celjani v Beogradu dosegli prav dobre rezultate. Viki Vanovšek je s 1.672 keglji zasedel šesto mesto, Lubej pa s 1.666 enajsto. Ostali trije Marinek, Krajnc in Trglas so se plasirali v zlato sredino.

Vrstni red je že znan

Podzvezno rokometno prvenstvo se bliža kraju. V nedeljo so bile odigrane zadnje redne tekme. Moštvo Sočanja je doma premagalo Počulo 33:17, vejenjski Rudar pa Rečico.

SIKOVCEVA V SOFIJI

Te dni je bil v Sofiji velik mednarodni atletski miting, na katerem je nastopila tudi članica AD Kladivarja Olga Sikovec. V teku na 100 metrov je zasedla drugo mesto s časom 12,5 sekunde, v teku na 200 metrov pa je bila prva v času 25,2 sekunde.

Celjski atleti v Murski Soboti

V nedeljo so v Murski Soboti izročili namenu lep športni stadion. Ob tej priložnosti je bil atletski miting, na katerem so nastopili tudi nekateri celjski atleti in atletinje. Tako je Longer zmagal v teku na 100 m z 10,7, drugi je bil Mariborčan Gluk z 10,8, tretji pa Kolnik z 11,0. V teku na 3000 metrov je bil Primožič drugi. V daljini pa sta se Kolnik (6,50) in Brodnik (6,21) uvrstila na drugo in tretje mesto. Pri

skoku v višino je bila Rozmarova druga s 140 cm. V teku na 400 metrov so Celjanke osvojile trojno zmago. Na cilju pa so se uvrstile tako: Belaj, Urbajs, Kamenik. V teku na 100 metrov je Silanova zasedla drugo mesto z 12,8 sekunde. Zraven tega so Celjanke zmagale še v štafeti 4 x 100 metrov. Pri mladincih pa se je najbolj izkazal Polovič kot prvi v metu krogla 15,32 m; Kač je bil drugi s 14,65 m.

V Damljah so ustanovili STRELSKO DRUŽINO

V počastitev dneva mladosti so imeli v nedeljo 22. t. m. v Damljah ustanovni občni zbor strelske družine, ki so ji dali ime po narodnem heroju »Milošu Zidanku«. Na ustanovnem zboru so ugotovili, da ima družina že zdaj 64 članov in med njimi največ mladincev.

Na zboru so izrekli visoko priznanje podpredsedniku okrajnega strelskega odbora Dragu Catru, ki so ga izbrali za častnega člana družine.

Po ustanovitvi družine so izvedli še tekmovalno z malokalibrsko puško. V ekipnem ocenjevanju

nju je v obeh skupinah zmagala vrsta SD »Malgaš« iz Sentjurja, na drugo mesto pa so se uvrstili domačini. Med posamezniki je v streljanju z malokalibrsko puško dosegel prvo mesto Pintar, v streljanju z zračno pa Županc, oba iz Sentjurja.

PARTIZAN ZALEC PRVI

V nedeljo je bilo v Zalcu občinsko prvenstvo v košarki. Prvo mesto in s tem pravico nastopa na okrajnem prvenstvu si je priborilo moštvo Partizan Zalec.

Veliko zanimanje za gostovanje poljskega jazz ansambla v Celju

Zanimanje za gostovanje poljskega jazz orkestra Julisz Skowronski v Celju rase iz dneva v dan. Takšno zanimanje je tudi utemeljeno, saj gre za najboljši tovrstni poljski ansambel, ki ima v svoji sredini več solistov, med njimi tudi črnsko pevko Betty Charles.

Poljski gostje bodo nastopili v Celju 2. junija zvečer v veliki uni-oniski dvorani. Vstopnice so že v predprodaji pri blagajni kina.

PARTIZANSKI POHOD PIONIRJEV NA MRZLICO

Pred kratkim je občinska pionirska komisija v Zalcu priredila s sodelovanjem občinskega odbora Zveze borcev partizanski pohod pionirjev na Mrzlico. Sodelovalo je devet šol z nad 250 mladimi udeleženci. Poleg pa so šli tudi člani Zveze borcev, ki so otrokom pripovedovali o borbi za svobodo. Za kratkočasje so skrbeli tamburaši iz Libov, pa tudi mladinska godba iz Prebolda. Na vrhu Mrzlice so jih pričakali taborniki iz Prebolda in Brasovčev. Pionirji so z zanimanjem ogledovali njihove šotore. Na vsej poti jih je spremljal tudi predsednik občinskega ljudskega odbora Tone Delak.

VSAK UČENEC V DVEH KROŽKIH

Vsak učenec osnovnih šol v žalski občini sodeluje povprečno v dveh krožkih ali organizacijah. Skupaj deluje na žalskih osnovnih šolah 171 različnih krožkov, sekcij, aktivov in organizacij. V njih pa je nič manj kakor 8671 učencev. Najbolj množična organizacija je podmladek Rdečega križa, ki združuje v 21 organizacijah 3029 učencev. Sedi pionirska organizacija, ki ima v 79 krožkih 2568 članov. V 22 sekcijah šolskih zadrug sodeluje 1037 pionirjev itd. Gornje številke kažejo na zelo razgibano življenje mladine v žalski občini. To pa je tudi lep uspeh prosvetnega kadra, ki v večini primerov vodi vso to dejavnost.

Domači derby bo odločil

Tudi prvenstvo nogometnih moštev v celjski podzvezni ligi se bliža zaključku. V nedeljo bo na sporedu najnje kolo, ki bo odločalo o ležanjem podzveznega prvaka. Po višoki zmagi Olimpa nad Sočanjem je vprašanje prvaka še vedno odprlo. Moštvo Celja kljub prednosti dveh točk ni sigurno v končno zmago, kajti količnik gre v prid Olimpa. Nedeljska tekma v Gaberju bo torej odločila o moštvu, ki se bo potegovalo v kvalifikacijah za vstop v slovensko consko ligo. Celju za-

dostuje za ta uspeh že neodločen izid, Olimpu pa zmaga. Kdo bo torej uspešnejši?

V predzadnjem kolu so bili doseženi naslednji izidi: (v oklepajih so rezultati mladinskih tekem): Olimp — Sočanja 5:0 (8:1), Velenje — Kovanar 3:0 (3:0), Celje — Kladivar B 7:3 (1:4), Konjice — Edinstvo (0:3).

ZMAGALA JE EKIPA CELJSKE GIMNAZIJE

Pred kratkim je oddelek za narodno obrambo pri okrajnem ljudskem odboru v Celju izvedel orientacijsko patrolno tekmovanje osmih občinskih in treh ekip srednjih šol. Najboljši uspeh so dosegli dijaki celjske gimnazije, za njimi pa so se uvrstile občinske ekipe iz Konjic, Zalca, Celja, Sočanja, Sentjurja, Laškega, Mozirja, vrsta Učiteljske in Ekonomske srednje šole v Celju, učenci steklarke šole v Rog; Slatini ter na zadnje mesto ekipa iz Smarja pri Jelšah.

VEČ SKRBI ZA MNOZICNOST

Pred kratkim je bilo v Zalcu skupno posvetovanje občinskega odbora SZDL in LMS, na katerem so razpravljali o problemih telesno-vzgojnih organizacij v občini. Ugotovili so, da se je športna dejavnost v preteklem obdobju zelo razmahnila, da pa bodo društva Partizan morala posvetiti več pozornosti množičnemu vključevanju mladine v svoje vrste.

RAZPIS

Savinjsko trgovsko podjetje Polzela sprejme za poslovalnico Polzela

2 trgovska pomočnika-ce mešane stroke.

Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Trgovsko podjetje z zelenjavo in sadjem »LAVA« Celje

razpisuje prosta delovna mesta:

1. POSLOVODJE
2. PRODAJALJE
3. SKADIŠČNEGA DELAVCA

Interesenti z ustreznimi izobrazbo in prakso se naj zglasijo na upravi podjetja Celje, Lava 9.

Trgovsko podjetje LJUDSKI MAGAZIN Celje

sprejme

VEČ TRGOVSKIH POMOČNIKOV (POMOČNIC).

Plače po tarifnem pravilniku. Nastop službe takoj.

Prijave z navedbo dosedanje zaposlitve in osebnimi podatki sprejema uprava podjetja.

SLUŽBE

Trgovina »Jelen« Celje, Tomšičev trg 11 sprejme trgovskega pomočnika in nekvalificiranega delavca. Pismene ponudbe pošljite na upravo podjetja. GOSPODINJSKO POMOČNICO iščem za samostojno vodenje gospodinjstva. Naslov v upravi lista.

PRODAM

LEPO POSESTVO s previjalkom (7 ha, 70 ar) ob cesti Store-Svetina, prodam ali zamenjam za manjšo. Naslov v upravi lista.

ENOSTANOVANJSKO novo hišo v Sp. Poljanah v bližini ceste prodam. Pevce Johan, Poljane.

KRASNO zazidljivo parcelo v Celju prodam. Ponudbe pod »Maj«.

KUHINJSKO pohištvo prodam po ugodni ceni. Askerčeva 1/III, Celje.

OTROSKI pol globoko dobro ohranjen voziček prodam. Naslov v upravi lista.

KUHINJSKO pohištvo in spalnico prodam. Naslov v upravi lista.

KOSNJO trave prodam. Poizvedbe vsak dan od 14. ure dalje. Stravnik Alojz, Ostrožno 42 (pri Hanki).

LEPA JEDILNICA, baročni stil, izdelke »Naglas« 11 kosov in pripadajoči lestenec ugodno naprodam. Dr. Avčič, Ljubljana, Valvazorjeva 5/II.

ENODRUŽINSKO HIŠO z vrtno v bližini Zalca prodam. Naslov v upravi lista.

ZAPOSLEDENemu parcelo z gradbenim dovoljenjem za enodružinsko hišo v Celju na Dečkovi cesti prodam. Naslov v upravi lista.

ROLLER — 1956 — HERKULES 200 cm, novejšega tipa, v zelo dobrem stanju prodam. Informacije pri Vok Marki, Celje, Stanetova 9/1.

POLOVICO HIŠE, pokletenke, vseljive v Celju prodam. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Veseljivo«.

OBVESTILA

Društvo stenografov in strojepiscev Celje vabi na nagradno stenografsko tekmovalno, ki bo dne 5. junija 1960 ob 9. uri v risalnici III. osnovne šole v Celju. V kategoriji A bodo tekmovali v brzini od 160 zlogov dalje, v kategoriji B pa v brzini od 100 do 140 zlogov na minuto.

RAZNO

OBLOGE TAL iz POLIVINILA, STRAGULE, PODOLITA, GUME itd. bodo pravilno vzdrževali samo z najnovejšo WIX-EMULZIJO, specialnim loščilom iz inozemskih surovin. Ne pozabite, da z drugimi loščili to oblogo samo uničujete. Zahtevajte jo v svojih trgovinah, ki lahko prve količine že nabavijo pri grozističnem podjetju »MERX« v Celju s skladiščem v Slovenjem Gradcu.

KOSNJO oddam. Rebevič. Askerčeva ulica 4.

Za komisijsko prodajalno potrebujemo otroške športne vozčke, kolesa, šivalne stroje, klavirske in diatonične harmonike, pisalne stroje, ure, zlatino in pohištvo. Priporočamo se za cenjenje ponudbe! Nadajale prosimo komentirati, da dvignejo vse blago, ki je v prodaji tri mesece, predvsem pa neseceno — zimska oblačila in obutev. Opozorjamo na občutno ležarino! »Posrednik« Celje

STE SE ŽE ODLOČILI

kje boste preživel ugodne počitnice? Kompas nudi posebno ugodno pogoj za prijetne počitnice v Dubrovniku (hotel »Argentinia«, »Sumatrin« in »Marin« in »Dvorac«) in v Filip Jakovu pri Zadru (hotel »Zadar«). Informacije in rezervacije v poslovalnici Kompas-Celje, telefon 25-50.

NOV VOZNI RED

dobite v poslovalnici Kompas-Celje. Na razpolago nudimo: žepni vozni red Expres, veliki železniški vozni red Jugoslavije in veliki avtobusni vozni red Jugoslavije.

KOLEKTIVI, SINDIKALNE PODRUŽNICE

S »Kompasovimi« turistično opremljenim avtobusom potovati preko Plitvičkih jezer — Crikvenica — (izlet na Vrtnik) — Opatje (nudimo izletnikom po ugodni ceni izlete s Kompasovo motorno ladjo) — Skočjanskijh jam, je doživljajo za slehernega izletnika. Informacije dobite v poslovalnici Kompas-Celje, telefon 25-50.

TEKSTILCI!

Obiščite VIII. mednarodni sejem tekstila v Leskovcu (9. VII. — 17. VII. 1960) v aranžmanu, ki vam ga nudi Kompas-Celje. Vse informacije in rezervacije v poslovalnici Kompas-Celje, Tomšičev trg 1, telefon 25-50.

KINO

KINO UNION
Od 28. — 31. V. 1960 »Od Schwarzvalda do Črnega mroja«, jugosl. barvni film.
Od 1. — 4. VI. 1960 »Skandal na plaži«, italijanski barvni film Csc.

KINO METROPOL
Od 28. — 31. V. 1960 »Ljubimci«, francoski film.
Od 1. — 4. VI. 1960 »Ulica sramote«, japonski film.

LETNI KINO
Od 28. — 31. V. 1960 »Možje in volkovi«, italijanski film Csc.
Od 1. — 3. VI. 1960 »Edini izhodi«, jugoslovanski film.

MATINEJE
Dne 29. V. 1960 »Takšna pesem nas osvaja«, jugoslovanski film.

DPD »SVOBODA«
MLADINSKI KINO CELJE
Dne 28. in 29. V. 1960, »OBČINSKO DETE«, jugoslovanski film.

Predstave so vsako soboto ob 15. in 17. uri in vsako nedeljo ob 10. in 17. uri.

KINO »SVOBODA«
SEMPETER V SAVINJSKI DOLINI
Od 28. do 29. V. 1960, »PREKINJENA MELODIJA«, ameriški barvni film Csc.
Od 1. do 2. VI. 1960, »OB ROBU PLOČNIKA«, ameriški film

GLEDALIŠČE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE

Petek, 27. maja ob 15.30 uri — John Patrick: Cajnica na Okinawi — II. solski abnoma.

Sobota, 28. maja ob 20. uri — John Patrick: Cajnica na Okinawi — Izven. Vstopnice so v prodaji.

Nedelja, 29. maja ob 19. uri — John Patrick: Cajnica na Okinawi — II. nedeljski dopoldanski abnoma in izven. Vstopnice so v prodaji.

Ob 15.30 uri — John Patrick: Cajnica na Okinawi. Izven. Vstopnice so v prodaji.

Ponedeljek, 30. maja ob 20. uri — Levstik-Grün: Kastelka. Gostovanje na Polzeli.

Torek, 31. maja ob 20. uri — Shakespear: Beneški trgovec. Gostovanje v Stornah.

Sreda, 1. junija ob 20. uri — John Patrick: Cajnica na Okinawi. Gostovanje v Mozirju.

Četrtek, 2. junija ob 19.30 uri — Levstik-Grün: Kastelka. Gostovanje na Poniški.

Sobota, 4. junija ob 19.30 uri — Rose in Budjuhi: Dvanajst porotnikov — Gostovanje v Petrovčah.

Nedelja, 5. junija ob 15. uri — Rose in Budjuhi: Dvanajst porotnikov. Gostovanje v Zrečah.

Ob 19. uri — Levstik-Grün: Kastelka. Gostovanje v Skofji vasi.

MALI ODER

SLOVENSKEGA LJUDSKEGA GLEDALIŠČA CELJE

Sobota, 28. maja ob 16. uri — Sylvanus: Kereciz in otroci: Gostovanje v Zalcu. Predstava za sindikat prosvetnih delavcev.

Petek, 5. junija ob 20. uri — Milan Begović: Brez tretjega. Gostovanje v Kozjem.

Uredništvo: Celje, Titov trg 5 — poštini predal 16 — telefon 25-25 in 24-25 — uprava: Celje, Trg V. kongresa 3 — poštini predal 152 — telefon 25-75 in 20-89 — Tekoči račun pri Komunalni banki Celje 605-70-1-056 — izdaja ob petkih — letna naročnina 500, polletna 250, četrtletna 125 din — posamezna številka 15 din — rokopisov ne vračamo. Poština plačana v gotovini.

Iz življenja starih Rimljanov Poročni običaji

V ranem detinstvu so rasli dečki in deklice skupaj pod vodstvom matere ali dojilje. Uživali so v skup-

Plesalka na reliefu najdenem v Celju

nih igrar in so bili deželni iste vzgoje. Elementarno šolo so deklice obiskovale skupaj z dečki. Po končani osnovni šoli so deklice prenehale z nadaljnjim izobraževanjem, razen nekaterih premožnejših, ki so

se še doma učile grščine in grške poezije.

Ukvarjale so se z gospodinjstvom, predvsem s predenjem in tkanjem. Po pravilu je gospodinja s hčerami in deklami izdelovala vsa oblačila za svojo družino doma.

Ko je dekle doseglo telesno zrelost, kar je bilo izraženo s tem, da je larom žrtvovala svoje igrače, se je kmalu poročila. Sklepanje zakonov so prevzeli starši in skoraj nikoli niso bodočih zakoncev vprašali za privočenje. Starši so tudi določili za zakon primerno starost. Predvsem so pazili na to, da se niso poročali sorodniki med seboj. Privočenje očeta v zakon je avtomatično pomenilo zaroko. Včasih so zaročili otroke že v rani mladosti, več let pred poroko. Nevesta je dobila od zaročenca prstan. Zaroka se je izvršila zjutraj v navzočnosti več prič. Zvečer istega dne so imeeli pojedino, na katero so bili povabljeni sorodniki in prijatelji.

Poročni običaji so bili različni. Veliko vlogo je igrala že izbira poročenega dne. Izključeni so bili vsi prazniki, da ne bi bili udeleženci poroke ovirani pri udeležbi verskih obredov. V poštev niso prišli dnevi, ki so po njihovem veljali za nesrečne. To so bile kalendre, none in ide (1., 9. in 15. dan v mesecu), prva polovica marca, maj in prva polovica junija itd.

Že na predvečer poroke je nevesta odložila svoja dekliška oblačila in jih darovala larom, ali kakšnemu drugemu božanstvu. Obleža je poročna obleka in rdečo ruto, ki je zakrivala tudi del obraza. Okoli pasu je imela pas spleten iz ovčje volne, zavezan s posebnim vozlom, ki ga je ženin razvezal v poročni noči. Lase so nevesti uredili na poseben način in prevezali s trakovi. Venec si je splela sama iz rož, ki jih je nabrala. Preko bele obleke-tunike je nosila še rumeno pregrinjalo. Seveda ni manjkala nakit. Ženin je bil v običajni obleki-logi. Na glavi je imel venec.

Vrata domov neveste in ženina so bila okrašena z rožami in zelenjem, trakovi in pisanimi preprogami. Ob začetku slovesnosti so opazovali let ptič, iz katerega so razbrali, če so

bogovi naklonjeni zakonski zvezi. Na svatbo so bili povabljeni sorodniki in znanci. Njih število pa je bilo večje, čim bolj premožni so bili starši. Pogosto so napravili pisemno poročno pogodbo, katero je podpisalo deset prič. Nato je starejša poročena žena sklenila desni roki neveste in ženina, kar je bil najvažnejši del poročnih ceremonij in je mnogokrat upodobljen na nagrobnih spomenikih. Potem so razrezali poročni kolač. Žrtvovali so bogovom govedo, prašiča in podobno, kar so potem pojedli pri pojedini, ki je sledila takoj po daritvi. Po obedu, ki je trajal do noči, so odpeljali mlado ženo na možev dom. Da se je ohranil spomin na stari običaj, ko je moral ženin nevesto ukrasti, jo je otel iz materinega naročja, ki se je navidezno branila. Poročni spreved, ki so se ga udeležili vsi gostje, je bil pri svitu številnih baki. Spreved je potekal skozi mesto ob spremeljavi f. avt do moževega doma. Nevesto so peljali trije dečki. Za njo so nosili kolovrat. Ves čas so gostje prepevali vesele pesmi, ženin je trosil med gledalce orehe, da bi bil zakon ploden.

Ko je spreved prišel do moževe hiše, so starešine prenesle nevesto čez prag. S tem so preprečili, da bi se nevesta na pragu spotaknila, kar bi pomenilo veliko nesrečo. V hiši jo je ženin s posebnimi ceremonijami sprejel v svojo družino. V atrij so postavili zakonsko posteljo. Potem, ko je nevesta opravila molitve k bogovom novega doma, se je poročno spremstvo odstranilo. Naslednje jutro je mlada žena na domač žrtvenik prinesla žrtev larom in penatom, nakar je spet sledila pojedina.

MAVZOLEJ NA AVALI

Potem je visoki gost v spremstvu naših najvišjih političnih voditeljev obiskal grob neznanega junaka na Avali in položil v grobnici venec kot izraz zavzetosti številnim žrtvam jugoslovanskih narodov...

Takšna poročila pogosto čitamo v časopisih ob obiskih tujih državnikov, delegacij in pomembnih osebnosti v naši državi. Vsem nam je toplo pri srcu ob prilikah, ko tuji voditelji izkazujejo časi našim žrtvam, toda kako je prišlo do tega, da na 511 metrov visokem griču nedaleč od Beograda stoji eden največjih spomenikov, mimo katerega vodi pot domala vsakega tujega državnika in politika, ki nas obišče?

Avala, s hrastovimi gozdovi pokrit grič v Sumadiji, je bil naseljen že v rimskih časih, o čemer pričajo izkopanine iz te dobe. V srednjem veku je bil na vrhu planine, od koder se je branilec nudil izvrsten pregled čez valovito pokrajino proti Beogradu, zgrajen grad Žrnov, ki pa je po prihodu Turkov postal turška trdnjava. Trdnjavo so Srbi v bojnih porušili. Po prvi svetovni vojni je bil na njenih ruševinah postavljen veličasten spomenik neznanemu junaku — delo enega največjih kiparjev Ivana Meštroviča. Po slemenu Avale se z dveh strani pnejo proti vrhu široka

stopnišča, na vrhu samem pa je mavzolej, ki je grajen iz velikih blokov temnosivega marmorja. Vsa okolica spomenika je en sam park in ves grič je bil leta 1947 z zakonom proglašen za nacionalni park.

Spomenik pa je med najlepšimi in najveličastnejšimi spomeniki ne samo pri nas, marveč na svetu sploh. Ob obeh vhodih v grobnico stojijo nad 4 metre visoke kariatide iz enega samega kosa marmorja. Vsaka figura pa tehta 15 ton. Te kariatide predstavljajo matere iz osmih različnih pokrajin. Ponosne žene v narodnih nošah nosijo na glavah vso težo kamnite stavbe, kar simbolično prikazuje vso težo bolečin in trpljenja naših narodov v neenah bojih s tujimi osvajalci. V notranjosti je mavzolej dobesedno pokrit z venci raznih državnikov, političnih in vojaških delegacij itd. Poseben podstavek, na katerem so do zadnje vojne bila visoka odklopanja, je danes prazen. »Viteški« Nemci so jih ob umiku odnesli s seboj...

Je do gradnje tako veličastnega spomenika prišlo čisto slučajno?

Ne. Nekoliko nižje, pod vrhom griča, je v prvi svetovni vojni padel vojak v uniformi srbskega borca. Pri sebi ni imel ničesar, kar bi lahko pričalo o njem, kdo in od kod je. Temu neznanemu borcu so najprej postavili na kraj, kjer je padel, majhno kamnito znamenje, pozneje pa so na vrhu hriba postavili velik spomenik, namenjen njemu in številnim žrtvam, predvsem pa številnim junakom, ki so padli v bitkah, ki jih v zgodovini jugoslovanskih narodov ni bilo malo.

Tako je grob neznanega pešaka-borca vzpodbudil našega velikega umetnika Ivana Meštroviča, da je ustvaril eno svojih največjih del. Tu se vsakemu obiskovalcu umiri korak in skloni glava, kajti to je kraj, ki je posvečen padlim junakom, vsem stotisočim borcem, katerih posmrtni ostanki ležijo raztreseni v zemlji, prepognjeni s krvjo od Djevdjelije do vrha Karavank. Posvečen je otrokom tistih mater, ki nikoli niso zvedele, kje počivajo njihovi sinovi, posvečen mrtvim v tistih skritih gomilah, nad katerimi ni znamenja ne imena. c. k.

Ni vse zlato kar se sveti

V zadnjih letih se toliko govori o vzponu nemškega gospodarstva, da so iznašli celo superlativ — dežela gospodarskega čudeža. Toda tudi ta dežela ima svojo senčno stran, ki je mnogo večja, kot si včasih moremo predstavljati. Za nemške delavce okoliščine niso tako razne, kakor bi sodili po zvanečem nadimku, ki se je njihove domovine prijel.

Zgornja slika kaže družino delavca, ki se že leta bori za primerno stanovanje. Do tedaj pa se bo njegova šest članska družina stiskala v starem avtobusu nekje v predmestju. Železna postelja nekaj starih foteljev in preprost štedilnik, to je komfort njegovega bivališča.

Res je, da je prizor, ki ga je objavila nemška ilustrirana revija, precej drastičen primer in ni merilo povprečja. Vendar, če tako pogosto beremo in slišimo o neverjetnem povojnem vzponu Zahodne Nemčije, o njenem standardu in blagostanju, je prav, da vidimo tudi drugo stran medalje in ugotovimo, da ni vse zlato kar se sveti. Temu delavcu s štirimi otroki je kaj malo pomagano, če živi v domovini »gospodarskega čudeža«. Zanj bo čudež prišel takrat, ko se bo vselil v stanovanje z resničnimi zidovi, sobami, tekočo vodo in električno napeljavo.

Kvarnerska obala je oživela

LETOS PRICAKUJEMO OB JADRANSKI OBALI REKORDEN OBISK...

Sredi maja tudi druga leta, ko mlad ni toliko zakasnila kakor letos, še ni bilo toliko tujih gostov, pa tudi domačih, kakor jih je tokrat. Pravijo sicer, da prve lastovke še ne poredijo pomladi, toda turistične lastovke so letos že v jatah na Jadranu.

Skupina Celjanov v treh »Kompasovih« avtobusih se je zadnje nedelje lahko prepričala, da bo letos treba precej spretnosti, kdor si bo ho-

tel izbojevati svoj prostor na vročem obmorskem soncu. Od Senja pa vse do Opatije je že polno tujcev. Zaelektrijo prevladujejo Nemci, ki s svojimi limuzinami drvi po novih cestah in polnijo parkirne prostore pred hoteli. Številni so tudi Angleži, toda ti so večinoma brez avtomobilov. Na naši »sončni cesti« srečujejo avtomobile najrazličnejših evropskih držav: Francoze, Nizozemce, Avstrijce... Državlani teh

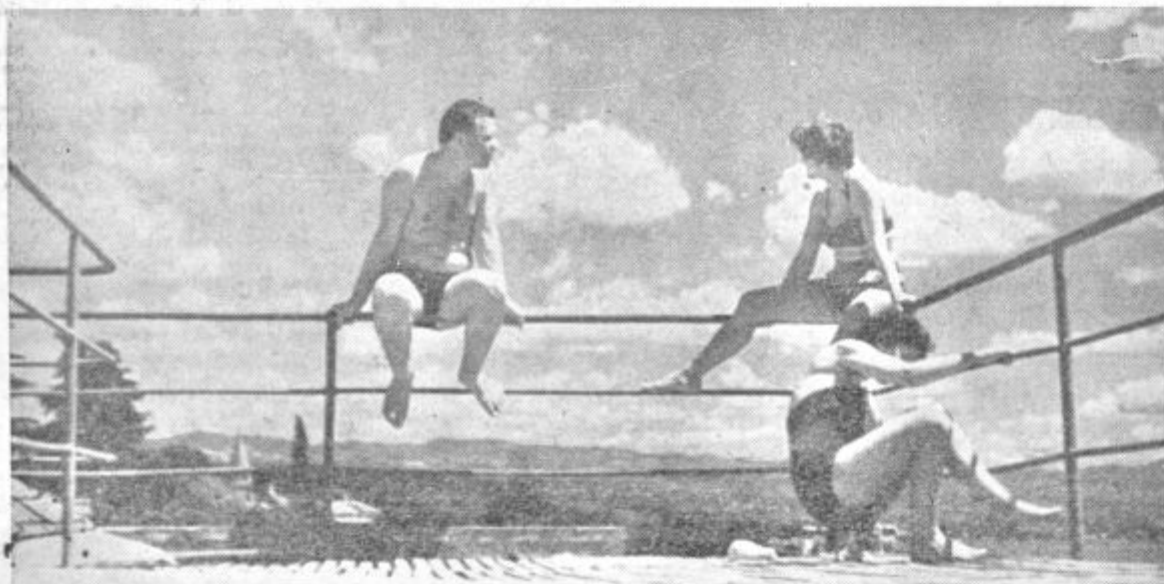
severnejših dežel so tudi prvi vneti kopalci, ki ob večerih v hotelskih restavracijah vzbujajo pozornost s svojimi popolnoma poletnimi oblekami in prvimi sončnimi opeklinami. Pravzaprav v teh dneh ni težko če je treba na ulici uganiti kdo je naš ali tujec. Naši ljudje še nosijo nekoliko toplejša oblačila, ker pa ne verjamejo vremenu, medtem ko tujci kažejo neko »trmo«, da bi z oblekami prisilili poletje k prihodu.

Med vožnjo prvih turistov se nekam živčno pomikajo avtomobili z napismi raznih evropskih turističnih agencij. Najbrž se jim že mudi, da bi svojim strankam zagotovili vsaj tista prosta mesta, ki so še ostala na razpolago. Naši hoteli ob obali so večinoma zasedeni že za vso sezono.

Gostinska podjetja ob obali so letos vidno bolj pripravljena za sezono. Kakor pri nas v Celju, tudi tam doli najdete primere, ko gosti v hotelskih sobah priganjajo, da je treba ureditvena dela čimprej končati. Stevilne hotele obnavljajo. Toda reka turistov je pritekla hitreje, tako da marsikje gostje naglo stopajo mimo pleskarjev, da bi ne dobili neprijetnih spominčkov na svoje obleke.

Obala okoli devete ure oživi. Na stotine kopalcev se nastavlja soncu. Voda je sicer še vedno precej hladna, toda zgledi vlečejo in bojazljivci si ne morejo kaj, da bi ne sledili pogumnejšim, ki razgrajajo v vodi kakor da smo sredi pasjih dni. Plavo gladino orjejo dirkalni športni čolni in v Opatiji smo v nedeljo videli prve vodne smučarje.

Vse to je zgovoren dokaz, da je tako živahno vrvenje sredi maja precej bučna napoved za resnično sezono ob kvarnerski obali, ko se bo treba res boriti za ležišče v sobi in sedež pri mizi k.

Za potovanje kovček,
torbico in perlon plašč

V NAJVEČJI IZBIRI
VAM NUDI

VELEBLAGOVNICA

Ljudski magazin

CELJE

Blago za zavese 50 % znižano